

RÁ MŪDI RA CORINTIO RÁ MŪDI CARTA RA APOSTOL NSAN PABLO BI 'YOPABI YA GAMFRI ME CORINTO

Ra apostol Pablo opabi ya gamfri me Corinto

¹ Nugui drá Pablo, Ajuá go rá paha'a pa bi zoncagui pa drá apostolgui ma zi Hmuh_u ra Jesucristo. Nugui ne ra cu Soste dí op'a'ih_e nuna ra carta, ² nú'ah_u gyá gamfrih_u guí 'b_uh_ub_u Corinto. Nu'ah_u bi zohn'ah_u Ajuá pa gá camfrih_u ma zi Hmuh_u ra Jesucristo, ne bi 'uec'ah_u de ja ya ts'oqui pa go gui p_epabih_u'a, ne bi t'axca ri mfenih_u mahyεgui con gatho nú'uh_u 'b_u hab_uraza ri x_ocambeni'a. Nú'a ma zi Hmuh_u drí x_ocambeni_hu go guet'a ri x_ocambeni nehe'uh_u. ³ Ajuá ma Dadah_u ne ma zi Hmuh_u ra Jesucristo da j_ap'a'ih_u ne da max'ah_u pa gui 'b_uh_u te rá 'ñ_entho.

Ya japi xa thani po ra Zidada Jesucristo

⁴ Nzantho dí umba njamadi Ajuá por gue'ah_u, ngue'a nu'á co rá hñoja'i xa p_oh_o'ih_u po ra Zidada Jesucristo. ⁵ Ajuá xa j_ap'a'ih_u ndunthi ngue'a xcá camfrih_u ra Zidada Jesucristo, hangue xa 'ra'ah_u ra ts'edi pa guí ñ_ah_u de rá noya'a, ne xa 'ra'ah_u ndunthi rá hoga mfadi'a nehe. ⁶ Nubya ri hnequi gue xcá camfrih_u xá hño gatho nú'a dá xi'ahe de ra Zidada Jesucristo. ⁷ Hangue nubya hinte grí 'b_eh_u de gatho ya hoga j_api nú'uh_u ri 'rac_u Ajuá, ne guí t_o'mh_u nú'a ra pa stua yopa pengui ma Zidadah_u ra Jesucristo. ⁸ Nú'á go gue'a ma da su'a'ih_u asta

ra pa'a rá gats'i ri teh_u de guecua ja ra ximhai, pa hinda za to da ma gue nu'ah_u guí tuh_u ra ts'oqui nu stua yopa penga ma Zidadah_u ra Jesucristo. ⁹ Ajuá nzantho øt'a gatho nú'a xa ma, y nú'a go gue'a xa huahn'ah_u pa gui 'buh_u co ma zi Hmuh_u ra Jesucristo rá T'u'a.

Ya gamfri 'rama'na'ño beni

¹⁰ Zi cuh_u dí bante'ih_u de rá thuhu ma Zidadah_u ra Jesucristo gue da 'nat'a gui mañh_u, pa da 'ñotho ya hegue de gue'ah_u. Nu'a gui 'yøth_u, 'buh_u mahyεgui co 'nada ra mfeni ne 'nada ra jamfri. ¹¹ Dí xi'ah_u njab_u ma zi cu'ih_u ngue'a xa xicagui nú'u ja te yá njauí ra nju Cloé gue ja ra ora grí ntunseh_u. ¹² Dí xi'ah_u njab_u ngue'a 'ra de gue'ah_u guí mañh_u njaua: “Nugui drí dεna ra cu Pablo”, ha nu ma'ra guí eñh_u: “Nugui drí dεna ra cu Polo”, y nu ma'ra guí eñh_u: “Nugui drí dεna ra cu Pedro”, ha nu ma'ra guí eñh_u: “Nugui drí dεna ra Zidada Jesucristo.” ¹³ ¿Ha gue hingue gatho'ih_u guí dεnh_u ra Zidada Jesucristo? ¿Ha gue bi du ja ra pont'i ra Pablo po rá ngue'a'ih_u? ¿Ha gue xcá nxisteheh_u de ja rá thuhu ra Pablo? Hina. ¹⁴ Dí umba njamadi Ajuá gue nugui hønse ra cu Crispo ne ra cu Gayo stá xi'tsi de gue'ah_u, y hinto ma'na stá xi'tsi. ¹⁵ Hangue hinda za gui mañh_u gue xcá nxisteheh_u de ma thuhuga. ¹⁶ Nehe dá xi'tsa nú'u ya mengu de ja rá ngu ra cu Teba. Pe de guehni hinstá xi'tsa ma'ra. ¹⁷ Ra Zidada Jesucristo himbá pεncagui pa ga øt'a ra sistehe, nu'a bá pεncagui pa ga manga ra maça noya. Pe hindí ma co 'raya noya xi mahotho nú'u de ma mfadise, pa hinda t'ena gue xi ja ma mfadi ne da gamfri ya ja'i hønse co ma

hoga noya. Nugui dí ne da gamfri'ᵂ hõnse po nú'a ra du bi thogui ra Zidada Jesucristo ja ra pont'i.

Ra ts'edi ne ra mfadi de Ajuᵂ go ma zi Hmuhᵂ ra Jesucristo bi 'ñutcahᵂ

¹⁸ Nujᵂ dí mañhᵂ gue bi du ra Zidada Jesu ja ra pont'i pa ga mpøhøhᵂ, ha nu'ᵂ tó'o hingui camfri'a ma da 'mēdi'ᵂ ngue'a mañ'ᵂ gue hinte ri muui nú'a dí mañhᵂ de rá du ra Zidada Jesucristo. Pe pa nújᵂ stá mpøhøhᵂ ri muui, ngue'a go gue'a hanpa rá ts'edi Ajuᵂ. ¹⁹ Mānga njaua ja ra Maça T'ofó: Ma ga huatuabi yá mfadi ya bamhya, ne ga hacuabi yá mfeni ya nimfeni.

²⁰ ¿To'o nú'a ra bahmyabya? O ¿to'o nú'a xi ja rá mfadi? Ne ¿to'o nú'a pađi gathote ja mapaya? Jo'o, ngue'a ja rá thandi Ajuᵂ hinte ri muui yá mfadi ya ja'i. ²¹ Ngue'a ya ja'i masque xi ja yá mfadi, hinxa za hanja da bađi'ᵂ Ajuᵂ. Pe Ajuᵂ rá paha'a da pøhø nú'ᵂ to'o da gamfri nú'a ra noya dí mañhᵂ, masque nú'ᵂ ya bamhya ena gue hinte ri muui nú'a dí mañhᵂ. Pe Ajuᵂ xi ja rá mfadi hangue bi 'yøt'a njabᵂ.

²² Ya xodyo nzantho adi da t'utua 'nara nt'udi, y nuya griego hõnse ra mfadi honi, ²³ pe nujᵂ dí mañhᵂ de ra Zidada Jesucristo nú'a bi tho ja ra pont'i. Y guehna 'nara mfe'tse pa ya xodyo, ne nú'ᵂ hingyá xodyo ena gue hinte ri muui nú'a dí mañhᵂ de rá du ra Zidada Jesucristo. ²⁴ Pe nújᵂ xa huancahᵂ Ajuᵂ, gue dyá xodyohᵂ gue hindyá xodyohᵂ, gathoguihᵂ dí pahᵂ gue ma zi Hmuhᵂ ra Jesucristo bi hñanpa rá ts'edi ne rá mfadi Ajuᵂ pa bi pøhøguihᵂ. ²⁵ Ajuᵂ ma'na ja rá mfadi ne ma'na ja rá ts'edi de gatho ya ja'i, masque eñ'ᵂ

gue hinte ri muui nú'a ra du bi thogui ra Zidada Jesucristo ja ra pont'i. ²⁶ Zi cuh_u, pah_u gue nu'ah_u xa huahn'ah_u Ajuā, masque hinga ndunthi de gue'ah_u guí pē'tsh_u ra mfādi de ra ximhai, ne hinga ndunthi de gue'ah_u guí hah_u ra ts'utbi, y ne hinga ndunthi de gue'ah_u guí pē'tsh_u 'nara dānga nsu. ²⁷ Ajuā bi huahna nú'u hinte yá fādi de guecua ja ra ximhai pa da 'betuabi yá tsa ya bamhya. Ajuā bi huahna nú'u hingui hā ra ts'ēdiua ja ra ximhai pa da 'betuabi yá tsa nú'u hā ra ts'ēdibya. ²⁸ Ajuā bi huahna nú'u hinte ri muui ja ra ximhai ne nú'u xi ya t'utsa, ne nú'u to'o ni ts'u yá nsu otho, pa da 'betua yá tsa nú'u to'o pē'tsa yá nsu, ²⁹ pa njab_u hinto da 'ñets'i ja rá thandi Ajuā. ³⁰ Ajuā go gue'a bi 'yōt'e pa dá 'nathoh_u co ra Zidada Jesucristo, ngue'a nuse Ajuā go gue'a bá pēhni'a pa bi 'ñutcah_u rá mfādi Ajuā, ne bi hñasca ma ts'oquih_u, ne bi t'axca ma mfenih_u pa bi za dá 'buh_u xá hño ja rá thandi Ajuā. ³¹ Ajuā bi 'yōt'e njab_u pa da nja ngu nú'a xa nt'ofō ja ra Māca T'ofō hab_u ena: “Nu'a tó'o ne da 'ñets'i, dá 'ñets'i, pe de nú'a xa 'yōt'a Ajuā, hingue de nú'a xa 'yōt'ase.”

2

Ra apostol Pablo bi mā de ra Zidada Jesucristo ne de rá du

¹ Zi cuh_u, nugui nu ndá mab_u pa dá zo'ah_u de rá noya Ajuā, hindá zo'ah_u co 'raya dānga noya xá hñei, nixi co ndunthi ra mfādi de guecēhe. ² Pe nu de nduá 'bup_u, dá ja dá zo'ah_u hōnse de ma Zidadah_u ra Jesucristo nú'a bri pont'a ja ra pont'i ne bi tho, ne hindá zo'ah_u de ma'na ra

noya. ³ Nu ndá zo'ah_u mi otho ma ts'edis_e, ne mi 'racagui ndunthi ra ntsu pa ga ñ_a, asta ndrí huat'i. ⁴ Hindá ne dá zo'ah_u co ra mfadi de ra ximhai pa gá camfrih_u, nugui dá zo'ah_u co rá ts'edi ra Māca Ndahi. ⁵ Dá zo'ah_u njab_u pa bi za gá camfrih_u co rá ts'edi ra Māca Ndahi, hingue ngue'a gá 'yødeh_u yá mfadi ya ja'i.

Ajuā utcaguih_u tengu rá 'm_ui'a co rá ts'edi ra Māca Ndahi

⁶ Nú'_u to'o xa zε yá jamfri dí zofohē co ra mfadi pe nura mfadi'a go bra 'ñehe de Ajuā, hingue de ra ximhai, nixi de yá mfadi ya ndā nú'_u ma da uadi da thogui. ⁷ Dí mañhe de nú'a bi 'yøt'a Ajuā pa bi za dá mpøhøh_u ne ga tsøñh_u ja rá nsunda'a. Y nú'a dí mañhe go gue'a ra hoga mfadi xqui beni Ajuā desde ante da nja ra ximhai, ne himi fadihma, pe nubyá ya xa 'ñutcah_u. ⁸ Ni 'na de nuya ndā de ja ra ximhai himbi badi nuna ra mfadi xa 'racj_u Ajuā, ngue'a nu'b_u xa badi'_u, hinxa hyohma ja ra pont'i numa Zidadah_u xá nsunda. ⁹ Bi nja ngu nú'a xqui t'ofō ja ra Māca T'ofō hab_u ena:

Ni 'nara ja'i himbi za bi hyandi, nixi bi 'yøde, nixi bi zo rá mfeni tengu rá 'm_ui de ja rá ñani Ajuā, ne hinto xa badi gathō nú'_u ya japi xa beni da umbabi nú'_u to'o ri mādi'a.

¹⁰ Y nujá, Ajuā bi 'ñutcaguih_u gathō nuya t'øt'eya po rá ts'edi ra Māca Ndahi, ngue'a nura Māca Ndahi go gue'a padi xá hño gathō, ne asta padi gathō nú'a te benga Ajuā.

¹¹ Ni 'nara ja'i hingui tsa da batua rá mfeni ma'na rá miqu'eiui, ngue'a cada 'na go padise tengu rá mfeni. Njab_utho nehe ni 'na hinto patua

rá mfeni Ajuā. Nura Māca Ndāhi hā, go gue'a patuabi rá mfeni Ajuā. ¹² Y nura Māca Ndāhi'a xuá mēncāh_u pa da 'ñutcah_u gatho nuya hño ri 'racj_u'a, y hingo dí hāmf_u rá mfādi ra ximhai pa ga pah_u nuya hño'u. ¹³ Nuje dí udihe ngu nú'a utcahe ra Māca Ndāhi, hindí udihe co ma mfadisēhe. Nú'u to'o pē'tsa ra Māca Ndāhi ja yá coraso, dí utuabihe co ya noya nú'u 'racaguihe ra Māca Ndāhi.

¹⁴ Pe nú'a ra jā'i hinxā gamfri Ajuā hingui hāni nú'a udi rá Māca Ndāhi Ajuā, ngue'a beni'a gue hinte ri muui. Ne hingui tsa da bādisē'a, ngue'a mahyoni go da 'ñutuabi ra Māca Ndāhi pa da za da bādi'a. ¹⁵ Pe nu'a tó'o xa gamfri Ajuā ne pē'tsa ra Māca Ndāhi ja rá coraso, nú'a hā, pādi xá hño gatho nú'u ya nt'udi'u, ne pādi nda'a ra hño ynda'a ra 'ñu. Pe nu'a tó'o hingui pē'tsa ra Māca Ndāhi, hingui tsa da xipabi te gra 'mai'a. ¹⁶ Enga ja ra Māca T'ofō: ¿To ja gue'a xa bātuabi rá mfeni ra Zidada? O ¿to ja gue'a xa za xa 'ñutuabi te da 'yōt'e'a? Jo'o. Pe nujūbya hā, dí patuah_u rá mfeni ma Zidadah_u ra Jesucristo.

3

Ra apostol Pablo ne ra Apolo mahyēgui yá mēfi Ajuā

¹ Zi cuh_u, dá zo'ah_u ngu ts'ofō nú'u hints'u xa zē yá jamfri, ngu ya t'ūbātsi hinte yá fāditho, ngue'a himbi za dá zo'ah_u ngu 'raya cu nú'u pādi xá hño nú'u ya nt'udi udi ra Māca Ndāhi. ² Dá zo'ah_u 'ramats'u ngu 'raya zi bātsi nú'u tsūtho, ngue'a himbi za dá xi'ah_u ya noya xá hñei, ngue'a mi otho ndunthi ri mfādih_u, y asta nubya hinxā za

stá xi'ah_u gatho. ³ Ngue'a nu'ah_u guí øt'athoh_u ngu nú'a øt'a nú'u hingyá gamfri, ngue'a gyá ndusteh_u, ne gyá necatsuih_u, ne gyá necatuhnih_u. Hangué por gue'a hinxcá 'ueguethoh_u de ja ya ts'oqui, ngue'a guí 'yoh_u ngu nú'u hinxa gamfri Ajuá. ⁴ Ra de gue'ah_u guí eñh_u: “Nugui drí dɛna ra cu Pablo”, ha nu ma'ra guí eñh_u: “Nugui drí dɛna ra cu Polo”. Xi de guí mañh_u njab_u, ¿ha gue hinguí øth_u ngu nú'u ya ja'i hingyá gamfri?

⁵ Xi ¿te ma 'bɛfi dí pɛfi? Y ¿te ma 'bɛfi pɛfi ra cu Polo? Nugui ne ra cu Polo dyá 'bɛgothohe de Ajuá, ne go guecaguihe dá zo'ahɛ pa gá camfrih_u'a. Nugui ne ra cu Polo, cada 'na de guecje dí pɛfihe ra 'bɛfi xa 'racaguihe Ajuá. ⁶ Nugui go rá mɛdi dá zo'ah_u de rá noya Ajuá, ha nura cu Polo go xa su'a'ih_u asta nubya, pe nu'a tó'lo xa 'ra'ah_u ra jamfri, go guesɛhɛ Ajuá. ⁷ Hangué ni guequi ni ra cu Polo hinda za te ga pɛhe de guecsɛhe. Nu Ajuá go gue'a ja rá ts'ɛdi pa xa japi xa te ri jamfrih_u. ⁸ Hangué guí njah_u ngu 'nara huahi hab_u stá mpɛhe, nugui go stá pot'i, ra cu Polo go xa 'ñunthe. Hangué ngu ra mot'i ne ra 'ñunthe, Ajuá ma da gutcahe ngu nú'a stá pɛfihe. ⁹ Nuje dyá mɛfihe de Ajuá, ha nu'ah_u guí njah_u ngu 'nara huahi hab_u ri mpɛfi'a.

Ne guí njah_u ngu 'nará hoga ngu Ajuá ri jɛ'tsuabi. ¹⁰ Nugui go dí nja ngu 'nara hoga hyocangu dá jɛ'tsua rá ua ra ngu, gue'a ra 'bɛfi bi 'racagui Ajuá, ha nu ma'na go jɛxa ra jado. Pe cada 'na mahyoni da jamasu nú'a pɛfi. ¹¹ Ngue'a otho ma'na ra cimiento da za dra jɛts'i, hɔnse nú'a ya ja, y nura cimiento'a go guesɛ ma zi Hmuh_u ra

Jesucristo. ¹² 'B_u to'o da g_uts'i de mañ_a nú'a ra cimient_o ya ja, pe'tsi da beni xá hño ua da g_uts'i dega oro o dega t'axi o dega hoga do, o ua da g_uts'i dega za o dega xot'o o dega xithi. ¹³ Cada 'na de ya gamfri ma da hnequi rá 'be'fi'a, ngue'a nú'a ra pa de ra nsuca uenda gue'b_u ma da fadi teng_u rá 'be'fi cada 'na. Nú'a ra pa'a ma da nzø ra tsibi, y nuni ja ra tsibi ja ma dra tsapabini rá 'be'fi cada 'na nú'a xa me'fi. ¹⁴ 'B_u 'na to'o bi hoca rá 'be'fi mañ_a de ra cimient_o ne hinda zat'a nurá 'be'fi'a, nu'b_u nú'a to'o bi hoca nura 'be'fi'a ma da hñanga rá thaha. ¹⁵ Pe nu'b_u 'na xa mpe'fi ne nurá 'be'fi'a ma da zat'i, nu'b_u hinda ma da t'umbabi rá thaha. Hinte ma da hñani, ngue'a bi zat'a nú'a xqui me'fi, pe nu'a ma da mpøhø, nja ngu nú'a to'o bi tho ra nzat'i ne bi 'bedi gatho nú'a xqui me'fi. ¹⁶ ¿Ha gue hinguí pah_u gue nu'ah_u go gue'ah_u rá nija'ih_u Aju_a, y nurá Maça Ndahi'a 'bui ja ri corasoh_u? ¹⁷ 'B_u 'na to'o da huatua rá nija Aju_a, nu'b_u Aju_a da huati'a nehe, ngue'a rá nija Aju_a xi xá nsunda. Ne go gue'a'ih_u nurá nija'a.

¹⁸ Osti ma da hya'ah_u ri mfenih_u gue gyá bahmyah_u. 'B_u 'na de gue'ah_u guí beñh_u gue xi guí pe'tsh_u ra mfadi, y nu'b_u nura mfadi'a go de nuna ximhai, 'yøth_u ra uenda gue 'besthó hinte guí pah_u, pa njab_u ha, da za gui pe'tsh_u nú'a xi ra hoga mfadi brí 'ñehe de Aju_a. ¹⁹ Ngue'a pa ja rá thandi Aju_a 'besthó hinte ri muui nú'a ra mfadi de ra ximhai. Hangue enga ja ra Maça T'of_o: “Aju_a xi patuatho yá mfeni ya bamhya de ra ximhai gue nu'ú hatetho, hangue co yá mbamhya ri 'medise'ya.” ²⁰ Nehe xa t'of_o njaua: “Aju_a padi gue hinte ri muui nuyá mfeni ya bahmya.” ²¹ Hangue ogrí

'ñets'ih_u gui 'ñeñh_u gue grí denh_u 'na o ma'na, ngue'a_u gatho nú'a_u to'o xa mpefi con gue'ah_u go pa ri hñoh_u. ²² 'B_u rá 'b_efi ra cu Pablo, 'b_u rá 'b_efi ra cu Polo, 'b_u rá 'b_efi ra cu Pedro, gatho pa ri hñoh_u. Nu'ah_u gatho go o ja ri 'y_eh_u pa ri hñoh_u, ra ximhai, ra te, ra du, gatho nú'a_u ja mapaya ne nú'a_u bra 'b_efa. ²³ Y nu'ah_u guí oh_u ja rá 'y_e ma zi Hmuh_u ra Jesucristo, y ma zi Hmuh_u ra Jesucristo go o ja rá 'y_e Aju_a.

4

Nú'a bi thogui ya apostol ja yá 'b_efi

¹ Dí nehe gui pa_h_u gue nuje yá mēfiguihe ra Zidada Jesucristo, ne dí udihe nú'a_u xa 'ñutcahe Aju_a nú'a_u xqui beni maya'b_u ne himi fādihm_a. ² Hanguē mahyoni ga mañhe gatho nú'a_u xa 'ñutcahe Aju_a, ngue'a_u go yá mēfiguihe'a_u. ³ Nugui hingui tu ma m_ui de gatho nú'a_u guí mañh_u de guequi, nixi nú'a_u m_anga ra ts'atbi de guequi. Nixi nugaguise hindí ena gue dí 'yo xá hño. ⁴ Masque nugui dí beni gue xá nt'axi ma mfeni, pe hingue por gue'a_u ma da hm_a gue hinte dí tu. Nura Zidada go gue'a_u ma da hñabga nguenda'a_u. ⁵ Hanguē ogo guí hamf_u nguenda te øt'a ri miq'ueih_u, ngue'a_u ma dua yopa penga ma Zidadah_u ra Jesucristo, y nu'b_u nú'a_u h_a, ma da hñabgah_u nguenda. Ne nu'a_u go gue'a_u ma da japi da hnequi gatho nú'a_u xa t'øt'e mant'agui. Ne ma da m_a gatho nú'a_u te xa beni ja yá mfeni ya ja'i. Y nura pa'a_u Aju_a ma da 'ñe'tsua rá nsu ngu rí 'ñepabi cada 'na.

⁶ Zi cuh_u, núna stá xi'ah_u stá m_a de guequi ne de ra cu Polo, pa njab_u gui pa_h_u nda'a_u rí 'ñepi gui

'yøth_u. Nuje hindrí ueñhe rá 'bɛfi Ajuá. Hangue gui njah_ub_u nehe hingui nueñh_u 'nara cu. Stá xi'ah_u njab_u pa gui 'yoh_u ngu m̄anga ra M̄aca T'of_o, pa njab_u hingui 'ñe'tsuah_u yá nsu 'ra, ha nu ma'ra go gui ʉtsah_u. ⁷ ¿Hanja grí 'ñets'ih_u? Xi gatho nú'a te guí pɛ'tsh_u, ¿ha gue hingo xa 'ra'ah_u Ajuá? Nu'b_u go xa 'ra'ah_u'a, nu'b_u ¿hanja grí 'ñets'ih_u? Njab_u ja ra uenda hingo xa 'ra'ah_u'a.

⁸ Nu'ah_u 'ñena hinte grí 'bɛh_u, 'ñena ya guí pɛ'tsh_u gatho nú'a guí hoñh_u, ya ngu grí 'ñet'a ndah_u, ha nuje go xcá hyɛgaguiheua, 'ñena hinte drí muuihe. Xi dí nehmahe gue ya xcá ndahmah_u, pa njab_u ga ndahmah_u mahyɛgui. ⁹ Nuje dyá apostolhe, dí beni gue Ajuá xa hñuxcahe ngu 'raya ja'i nú'u hinte ri muui, ne xa secuabi pa da tho ja yá thandi gatho ya ja'i ne ja yá thandi yá ɛnxɛ Ajuá. ¹⁰ Nuje t'engaguihe gue dyá 'bɛmfenihe ngue'a dí pɛpabihe ma zi Hmuh_u ra Jesucristo, ha nu'ah_u xcá benseh_u gue xi gyá bamhyah_u de rá noya'a. Nuje xa t'enje gue othoguihe ra ts'ɛdi, ha nu'ah_u guí beñh_u gue xi ja ri ts'ɛdih_u. Ne guí beñh_u gue xi t'e'ts'a ri nsuh_u, ha nuje xi dyá t'ʉtsahe.

¹¹ Asta nubya xi dí sufrihe nts'ɛdi, dí thohe ra thuhu ra nduthe ne ra 'ñah_u. Nabgaguihe ya ja'i, ne hindí pɛ'tshe 'nara ngu nú'a dua mɛtihe. ¹² Xi dí thohe ra nzabi pa dí hoñhe nú'a dí tsihe nehe. Nura ora dí øhe tsanje ya ja'i, nuje dí aphe Ajuá por gue'u. Y ra ora øtcahe ra nts'omai'u, gatho dí tsetathohe. ¹³ Nura ora ñama'ñ_u ya ja'i de guecje, nuje dí zof_ohe co ndunthi ra t'equ'e*i*. Pe nuje pa ja yá thandi'u dí njah_u ngu ra paxi xa føtb_u hinte ri muui, ngue'a pa gue'u xá nts'oje.

14 Hindí op'ah_u nuya ya noya pa ga 'b'e't'a ri tsah_u. Dí op'ah_u pa ga zo'ah_u ngue'a pa guequi ja ra uenda ma hm̄aca b̄atsi'ih_u, ngue'a go dá xi'ah_u rá noya Ajuá. 15 Masque gri p'e'tsh_u 'r'e't'a 'mo nú'u to'o di u't'ah_u de ma zi Hmuh_u ra Jesucristo, pe seh̄egui go rá m̄udi dá h̄a'ts'ah_u rá noya Ajuá pa gá camfrih_u ma zi Hmuh_u ra Jesucristo, hangue nugui ja ra uenda go drá dada de gue'ah_u. 16 Hangue dí b̄ante'ih_u gui tengaguih_u ma 'm̄ui.

17 Hangue dá p̄ehn'ah_u ra cu Timu nú'a ma hm̄aca t'̄u de ja ra jamfri, ne nu'á 'yo xá h̄ño ja rá thandi ra Zidada. Y nu'á go gue'a ma da yopa ben'ah_u tengu ma 'm̄ui ja ra Zidada Jesucristo. Guet'atho dí udi nehe hab̄araza de ja ya nija. 18 Pe nu 'ra de gue'ah_u xi xa ñuxa ri mfenih_u dega nt'ets'i, guí hu ri m̄uih_u gue hinga ma ga yopa penguib_u ga c'a'ts'a'ih_u. 19 Pe nugui dí beni ga mab_u 'bestho pa ga c'a'ts'ah_u ma'na'qui 'b̄u njab_u rá paha ma Zidadah_u. Nu'bú h̄a, ga p̄adi ua xi h̄a ra ts'edi nú'u 'yob_u ri 'ñets'i, o h̄onse 'yob_u mantho. 20 Ngue'a nu'a tó'o da m̄epa Ajuá, mahyoni di hanpa rá ts'edi pa da za te da m̄efi, hingue da mantho. 21 ¿Nda'a guí neh_u, ga mab_u ga zo'ah_u dega cue, o ga zo'ah_u dega hm̄ate?

5

Ra nthanga nguenda de 'nara gamfri nú'a bi 'yot'ara ts'oqui

1 Xa f̄adi xá h̄ño gue 'nara cu de gue'ah_u xa ḡuxa rá h̄ome ne 'b̄uhui ngu rá 'b̄eh̄ña. P̄ode nixi nú'u hingyá gamfri hingui ot'a njab_u. 2 ¡Pe nu'ah_u xcá pah_u ne grí 'ñets'ih_u guí eñh_u gue guí 'b̄uh_u xá

hño! ¡Rí 'ñep'a'ih_u xa du ri m_uih_u hmah_u ne ya xcá hñacjhmah_u nú'a to'o øt'a nú'a ra ts'oqui'a!
³ Nugui masque hindí 'b_ui con gue'ah_u, pe numa mfeni 'b_ui con gue'ah_u, y ja ra uenda dí 'b_ui con gue'ah_u. Hangué nugui ya stá beni te ma ga øt'e co nú'a to'o øt'a nú'a ra ts'oqui'a. ⁴ Hangué 'yøth_u nú'a ma ga xi'ah_u. Gue da muntsh_u de rá thuhu ma Zidadah_u ra Jesucristo, y numa mfeni ma da 'm_ui con gue'ah_u, ne rá ts'edi ma Zidadah_u ra Jesu ma da 'm_ui con gue'ah_u. ⁵ Ne 'yent'uah_u ja yá 'y_e ra ts'ondahi nú'a ra cu'a øt'a nú'a ra ts'oqui'a, pa da thogui ya ts'othogui ja rá ndo'yo, pe nurá te'a da mpøhø nura pa'a stua yopa penga ma Zidadah_u.

⁶ Hanja grí 'ñets'ih_u guí eñh_u gue guí 'b_uh_u xá hño, ha 'na de gue'ah_u øt'a nú'a ra ts'oqui'a. Ngue'a nu'á nja ngu ra levadura masque 'na zi t_ui pe ri ntsini gatho ja ra arina ora dra thants'i.
⁷ Hangué hñacj_u nú'a ra ts'oqui'a ne gatho nú'a nguí øth_u ja ri ndaxjua 'm_uih_u, pa njab_u da za guí 'b_uh_u co 'nara 'ra'yo 'm_ui. Ngue'a nu'ah_u ya guí pe'tsh_u ra 'ra'yo 'm_ui por ma Zidadah_u ra Jesucristo nú'a bi tho ngu 'nara zi deti nú'u tho de ra ngo de ra pascua, pa njab_u bi gutca ma ts'oquih_u'a. ⁸ Hangué mahyoni ga 'uegueh_u de ma ndaxjua 'm_uih_u pa ga 'b_uh_u strá nt'axiguih_u. Nja ngu ya xodyo mi øt'ango mi tsi ra thuhme nsi ra levadura, necj_u nehe ngu ga ntsamgoh_u de ra pascua ne ga tsih_u ra thuhme nsi ra levadura, nú'á gue'a ga 'uegueh_u de ya ts'oqui de ja ma mfenih_u ne de ja ma 'm_uih_u.

⁹ Ja nú'a ma'na ma carta dá pehn'ahub_u ja dá xi'ahani gue hingui ntsixh_u co nú'u to'o ya

'ñe'behñá, o nú'ya ya 'behñá ya 'ñedame. ¹⁰ Hingue dá xi'ahya gui 'uehya 'na'quitho de nú'ya hingyá gamfri ne ya 'ñe'behñá, o ya nduste, o ya be, o nú'ya to'o camfri ya c'oi. Nu'by stá xi'ahya njaby, nu'bú mahyoni gui mahya de guecua ja ra ximhai. ¹¹ Pe nugui nu'a dá xi'ahya, hingui ntsixhya ni 'nara cu nú'a dra 'ñe'behñá, o dra nduste, o nú'a di camfri ya c'oi, o dra zante, o dra tixfani, o dra be. Nu'ya tó'o ø'ta njaby dí xi'ahya gue hingui ho nixi gui ñuñhya con gue'ya. ¹²⁻¹³ Nujá hingo rí 'ñepi ga ha'mbahya nguenda nú'ya hingui o ja ma 'yehya, nu Ajuá go gue'a da hñá'mba nguenda'ya. Pe nu'ahya mahyoni gui hñá'mbahya nguenda nú'ya o ja ri 'yehya, hangue dí xi'ahya gue gui hñacya nú'a to'o ø'te nú'a ra ts'oqui'a.

6

Ya gamfri ri nhyantha ja ya nzaya hingyá gamfri

¹ 'By 'na de gue'ahya guí pe'tshya 'nara tsui co ma'na ra cu, ¿hanja guí paha 'bestho ja ra ts'utbi pa guí ñatehya co nú'ya hingyá gamfri? ¿Ha gue hingue 'nara 'betsa'a? ¿Hanja hingo guí paha guí ñatehya ja ya cu? ² ¿Ha hinguí pahya gue núya dyá gamfrihya ma go ga ha'mbahya nguenda nú'ya hingyá gamfri? Nu'by núya ma ga ha'mbahya nguenda yá danga t'ø't'e'ya, nu'bú ¿ha gue hingo da za ga hañhya nguenda de nuya t'ø't'e xi ya t'uyqui? ³ ¿Ha hinguí pahya nehe gue ma ga ha'mbahya nguenda asta ya enxé? ¿Xihmá de nuya t'ø't'e de ra ximhai! ⁴ Nu'by nu'ahya guí pe'tshya ya tsui co nuya t'ø't'e de nuua ja ra ximhai, 'bestho guí paha guí ñatehya

co nú'ḡ hingyá gamfri ne hinte dri ñēnt'i con gue'ahḡ. Hingui ho njabḡ ngue'a nu'á hingui paḡdi da hñā'mba nguenda ya cu. ⁵ Dí xi'ahḡ njabḡ pa gui 'bε ri tsahḡ ne pa ya hingui sigui gui 'yøthḡ. Xi de grí gathohḡ ¿ha gue jo'o ni 'na de gue'ahḡ nú'a di ja rá mfaḡdi pa da za da hñāp'ahḡ nguenda de nú'a guí øthḡ? ⁶ Ha nu'ahá ora guí pε'tshḡ ya tsui co 'nara cu, 'bestho guí paha guí ñātehḡ co nú'ḡ hingyá gamfri.

⁷ Hiní 'ñep'a'ihḡ guí ñāpabihḡ 'na ngu ma'na co nú'ḡ hingyá gamfri. ¿Hanja hinguí tsētathohḡ nura ora t'ø't'ahḡ 'nara nts'o'mai, ne ora te fep'a'ihḡ? ⁸ Pe nu'ahḡ go gue'asehḡ guí ø'tuahḡ ra nts'o'mai ri cuhḡ, y asta guí pephḡ.

⁹ ¿Ha gue hinguí paḡhḡ gue ya ts'oja'i hinda ma da yāt'a nuni mahets'i habḡ bí manda Ajuā? Odi ha'ahḡ ri mfenihḡ. Ngue'a gatho nú'ḡ ri hñuxui ya 'behñā nú'ḡ hingue xi yá 'behñā, ne gatho nú'ḡ camfri ya c'oi, ne nú'ḡ ya zinga medinthati, ne nú'ḡ ya 'ñøhø ri hñuxui yá mi'ñøhøui, o ya 'behñā ri hñuxui yá mi'behñāui, gatho núyá hinda ma da yāt'a nuni mahets'i habḡ bí manda Ajuā. ¹⁰ Nixi ya be, nixi ya nduste, nixi ya tixfani, nixi ya zante, nixi nú'ḡ ri mpe co ra nthate, ni 'na de gue'ḡ hinda ma da yāt'a nuni mahets'i habḡ bí manda Ajuā. ¹¹ Ante gui camfrihḡ Ajuā nguí njahḡbḡ nehe 'ra de gue'ahḡ. Pe nubyá ya xa t'axca ri mfenihḡ, ne ya xa t'ec'a'ihḡ de gatho nuya ya ts'oqui, ha nubyá ya hinte ma ts'oqui guí tuhḡ ja rá thandi Ajuā po rá ts'edi ma Zidadahḡ ra Jesucristo ne po rá ts'edi rá Maça Nḡahi Ajuā.

Ga nsuhḡ xá hño pa strá nt'axi ma ndo'yohḡ

12 Da za ga beñh_u gue dí pē'tshmah_u ra nsequi ga øth_u nú'a go ga neh_u. Pøde h_a da za, pe hingue gatho rí 'ñepi ga øth_u. Masque ja ra nsequi ga øth_u nú'a go ga neh_u, pe hinga hoph_u ni 'nara t'øt'e da d_acj_u pa ga øth_u. 13 Ra hñuni thoqui pa da ma mbo ra m_ui, ha nura m_ui ja pa ra hñuni. Pe gatho nú'u yoho, Aju_a ma da hñ_acua yá 'befi'u. Numa ndo'yoh_u hinxa thoqui pa ga hñuxh_u co ya 'behñ_a nú'u hingue xi ma 'behñ_ah_u, nixi ra 'behñ_a hinda hñuxui ma'na ra 'ñøhø nú'a hingue xi rá d_ame. Numa ndo'yoh_u xa hoca Aju_a pa ga pēpabih_u'a, y nu'á go gue'a supca ma ndo'yoh_u. 14 Nu Aju_a bi japi bi yopa nte rá ndo'yo ma Zidadah_u ra Jesucristo, njab_u nehe ma da japi da yopa nte ma ndo'yoh_u po rá ts'edi'a.

15 ¿Ha hinguí pah_u gue numa ndo'yoh_u xa 'natho co ma zi Hmuh_u ra Jesucristo ngue'a stá camfrih_u'a? Nujá ya dí 'nathoh_u co ma zi Hmuh_u ra Jesucristo, nu'b_u ¿hanja da za ga hñuxh_u co 'nara ts'o'behñ_a ne ga 'nathoh_u con gue'a nehe? Ni ts'u hinda za. 16 O ¿ha gue hinguí pah_u gue nu'a tó'o da hñuxui 'nara ts'o'behñ_a ya bi 'natho rá ndo'yo con gue'a? Ngue'a enga ja ra Maça T'ofu njaua: "Ra 'ñøhø co rá 'behñ_a, gue'u ya ri 'natho." 17 Pe nu'a tó'o ya ri 'natho co ma Zidadah_u ra Jesu, ya ri 'natho con gue'a pe dega Maça Ndahi.

18 Hangue oguí hñuxh_u co ya 'behñ_a nú'u hingue xi ri 'behñ_ah_u. Gatho ya ts'oqui hinguí ho, pe hinga gatho ya ts'oqui ri ts'ocua rá ndo'yo 'na. Pe nú'a ra ja'i da hñuxui 'nara 'behñ_a hingue xi rá 'behñ_a, nu'á h_a, ri ts'ocse rá ndo'yo. 19 ¿Ha gue hinguí pah_u gue numa ndo'yoh_u gue'a rá nij_a ra Maça Ndahi nú'a

'bui ja ma corasoh_u? Aju_a go gue'a xa 'racaguih_u'a. Hangu_e ya hingo drí mandasch_u. ²⁰ Ngue'a Aju_a bi gutc'aguih_u xá ma_{di} co rá ji rá hma_{ca} T'_u. Hangu_e 'yøth_u ra ts'edi gue da hneca rá nsunda Aju_a ja ri ndo'yoh_u ne ja ri corasoh_u, ngue'a numa ndo'yoh_u ne ma corasoh_u go rá meti Aju_a.

7

Ya hoga ts'ofopa nú'u 'bu yá 'behñā ne pa nú'u jo'o

¹ Nubyá ma ga xi'ah_u de nuya nt'ani grí 'ñanih_u nu ngá 'yopcah_u: Xá hñohm_a 'bu ra 'ñøhø hinda me'tsa rá 'behñ_a, ² pe ndunthi ya 'ñøhø hinda za da 'm_uε nsingue rá 'behñ_a. Hangu_e por gue'a, pa hinda hñuxui ya 'behñ_a nú'u hingue xi yá 'behñ_a, ma'na xá hño 'nara 'ñøhø dá nthatui 'nara 'behñ_a pa gue'a drá meti. Ha 'nara 'behñ_a ma'na xá hño dá nthatui 'nara 'ñøhø pa gue'a xi drá dame. ³ Ra 'ñøhø mahyoni da 'yøt'e co rá 'behñ_a nú'a rí 'ñepi, nehe njab_u da 'yøt'a ra 'behñ_a co rá dame nú'a rí 'ñepi. ⁴ Y nura 'behñ_a ya hingo da mandasε rá ndo'yo, ngue'a nurá dame go ri mandabi rá ndo'yo'a. Njab_u nehe ra 'ñøhø ya hingo ri mandasε rá ndo'yo, ngue'a nurá 'behñ_a go ri mandabi rá ndo'yo'a. ⁵ Hangu_e 'yøth_u ngu nú'a rí 'ñep'a'ih_u de gue'aseh_u, odi 'ra'ah_u ra mfada 'na ngu ma'na. Pe 'bu xcá cohih_u 'nara cohi pa gui 'yaph_u Aju_a, nu'bú ha, da za gui 'uegueh_u 'raya pa. Nep_u de gue'a da za gui 'bu_h 'nadb_u mahyεgui ma'na'qui pa njab_u hinda za da hya'ah_u ra Satá gui hñuxh_u co ma'na ra ja'i.

⁶ Stá xi'ah_u gue xá hño gui hong_a ri 'behñ_ah_u, pe hingo drí ja'ah_u, go da huanh_u nú'a gui 'yøth_u. ⁷ Pa

guequi ga nehma gue gatho da nja ngu dí nja hinstá nthati jo'o ma 'behña, pe cada 'na 'rama'na'ño yá mfeni xa umbabi Ajuá.

8 Nú'ah_u viudah_u, ne gatho nú'ah_u hinxcá nthatih_u, jo'o ri 'behñah_u nixi ri dameh_u, dí xi'ah_u ga nehma_u gui njah_u ngu dí nja hinstá nthati jo'o ma 'behña. 9 Pe nu'b_u guí hanth_u gue Ajuá hinxa 'ra'ah_u ra ts'edi pa gui 'buseh_u, ma'na xá hño gui nthatih_u, ngue'a hingui ho gui 'b_uh_u hõnse co ra nc'at'i.

10 Y nú'ah_u 'b_u ri 'behñah_u, ha nú'ah_u 'behñah_u 'b_u ri dameh_u, dí 'bep'ah_u ngu nú'a bi m̄anga ra Zidada, gue ni 'na de gue'ah_u hinda za gui nhyeguih_u. Hingo de guecsehe dí 'bep'ah_u gui 'yõth_u njab_u, nura Zidada go gue'a ri 'bep'a'ih_u.

11 Nu'b_u ra 'behña da hyep_u rá dame, odi j_u ma'na ra 'ñõhø pa drá dame, y nu'b_u ra 'ñõhø da hyep_u rá 'behña, odi j_u ma'na ra 'behña pa da 'yõt'e drá 'behña. Nu'a da 'yõt'e, ma'na xá hño dá mpumbabi ri yoho ne da yopa 'm̄ai 'nadb_u ma'na'qui.

12 Nubya nugui go ma ga xi'ah_u nú'a dí beni gui 'yõth_u, hingo ra Zidada ri 'bep'ah_ubya. Nu'b_u 'nara cu pe'tsa rá 'behña hingrá gamfri, ne nu'b_u nú'a ra 'behña hini ʉtsa rá dame ngue'a ra gamfri, osti hep_u. 13 Y nu'b_u 'nara nju di pe'tsa rá dame hindra gamfri pe nu'b_u nú'a ra 'ñõhø hini ʉtsa rá 'behña ngue'a ra gamfri, osti hep_u rá dame'a.

14 Ngue'a nu'b_u 'nara 'behña ra gamfri ne rá dame hingrá gamfri, nú'a ra 'ñõhø'a h̄ani rá japi Ajuá po rá 'behña, ngue'a rá 'behña rá b̄atsi Ajuá. Y nu'b_u 'nara 'ñõhø ra gamfri ne rá 'behña hingrá gamfri, nú'a ra 'behña'a h̄ani rá japi Ajuá po rá dame, ngue'a nurá dame rá b̄atsi Ajuá. Nu'b_u

hindi njab_u co ra 'ñøhø o ra 'behñ_a hingrá gamfri, nu'bú nixi yá batsi hingá njapi. Pe nu'b_u njab_u ha, njapi yá batsi. ¹⁵ Pe nu'b_u 'nara 'ñøhø hingrá gamfri ne da hyε_u rá 'behñ_a ngue'a ra gamfri, o nu'b_u 'nara 'behñ_a hingrá gamfri ne da hyε_u rá dame ngue'a ra gamfri, dá 'uegue, ngue'a nú'a ra cu o nú'a ra nju pε'tsa ra nsεqui da 'uegue de nú'a hingrá gamfri, ngue'a Aju_a bi zoncah_u pa ga 'bah_u 'nara hoga'mui. ¹⁶ Xi nu'i zi nju, ¿ha gri pa_{di} ua da mpøhø ri dame po rá ngue'i? Nehe nu'i zi cu ¿ha gri pa_{di} ua da mpøhø ri 'behñ_a po rá ngue'i?

¹⁷ Cada 'na de gue'ah_u 'bah_u ngu nú'a xa 'yεp'ah_u ra Zidada ante da zohn'ah_u'a pa gá camfrih_u. Nuna guehna drí 'βεpabi da 'yøt'a gatho ya cu de hab_uraza ya nija. ¹⁸ Nu'b_u 'nara cu ya xa gamfri Aju_a ne xqui thu'tsua ra seña ja rá ndo'yo, hinte ja. O 'b_u 'bui 'nara cu xa gamfri Aju_a ne hingui pε'tsa ra seña ja rá ndo'yo, ya odi huxa nú'a ra seña'a. ¹⁹ Hinte ri muui 'b_u to'o pε'tsa ra seña o hingui pε'tsi. Nu'a ma'na ri muui, nú'a ga øth_u nú'a ri manda Aju_a. ²⁰ Cada 'na dá sigui dá mpefi hab_u mri mpefi de ante da gamfri Aju_a. ²¹ Nu'b_u xi ngrá nzai'βεgo de ngá camfri ma zi Hmuh_u ra Jesucristo, hini japi. Pe nu'b_u da za gui pøni dega 'βεgo, pøni 'bestho. ²² Nú'a mi 'bui dega 'βεgo ante da gamfri ra Zidada, ya nubyá hingrá 'βεgo de 'nara ja'i ja rá thandi Aju_a ngue'a ya rá 'βεgo ra Zidada. Nehe nu'a ra ja'i bi gamfri ra Zidada ne himi 'bui dega 'βεgo, nu'a go gue'a 'nara 'βεgobya de ra Zidada Jesucristo. ²³ Aju_a bi gutc'aguih_u xá ma_{di}, hangue nubyá ma ga pεph_u'a, hingo ma ga pεpabih_u ya ja'i. ²⁴ Zi cuh_u, sigui gui mpeh_u há ngrí

mpɛhɯ de gá camfrihɯ ra Zidada Jesucristo, y Ajuá ja da 'mɯhni con gue'ahɯ.

²⁵ Y gatho nú'ahɯ jo'o ri 'bɛhñahɯ, ha nú'ahɯ 'bɛhñahɯ jo'o ri dɛmehɯ, hinte xa 'bɛpcagui ra Zidada ga xi'ahɯ, hɔnse dí 'ra'ahɯ 'nara ts'ofo de ma mfenise. Y nura ts'ofo'a gue'a majuani ngue'a Ajuá po rá nthe cate xa hñuxcagui pa ga manbabi rá noya'a, hangue dí 'ra'ahɯ 'nara hoga ts'ofo.

²⁶ Nugui dí beni gue xá hño gui 'bɯthɯ nsi ri 'bɛhñahɯ nsi ri dɛmehɯ ngu gui 'bɯhɯ, ngue'a xi ja ya ts'othogui nuya pabya dí 'bɯhɯ. ²⁷ Nu'bɯ 'bɯ ri 'bɛhñá, oxqui hɛpɯ. Ha nu'bɯ jo'o, oxqui honi.

²⁸ Ha nu'bɯ gui hongá ri 'bɛhñá, hingrá ts'oqui. Ha nu'bɯ 'nara nxutsi da hyonga rá dɛme, hingrá ts'oqui nehe. Pe nu'a tó'o da hyonga rá 'bɛhñá, o nura 'bɛhñá da hyonga rá dɛme, ma da thogui ndunthi ya dumɛi, hangue nugui ga nehma gue hingui thohɯ ya dumɛi.

²⁹ Zi cuhɯ, dí ne ga xi'ahɯ gue ya hinga ndunthi ya pa dí 'bɯhɯua. Hangue nu'a tó'o pɛ'tsa rá 'bɛhñá, dá 'yɔt'a ra uɛnda gue hingui pɛ'tsi, pa da za da mɛpabi Ajuá. ³⁰ Nu'a tó'o zoni, odi oda rá mfeni nsɔcta ra ts'oni, ne nu'a tó'o ri johya, odi oda rá mfeni nsɔcta ra johya. Nu'a tó'o ri ntai, dá 'yɔt'a ra uɛnda gue hinte pɛ'tsi. ³¹ Ha nu'a tó'o ri johya co nuna ra ximhai, dá 'yɔt'a ra uɛnda gue hini johya, ngue'a nuna ximhai 'yo rí uadi rí thogui.

³² Nugui ga nehma hingui jamasu ya t'ɔt'e de nuna ra ximhai, ngue'a nu'a tó'o jo'o rá 'bɛhñá xi ri jamasubi rá 'bɛfi ra Zidada, ne 'bɯi pa da 'yɔt'a nú'a ri ho ra Zidada. ³³ Pe nu'a tó'o 'bɯ rá 'bɛhñá mahyoni da jamasu ya t'ɔt'e de nuna ra ximhai,

ne da 'yøt'a nú'a ri ho rá 'bɛhñá. ³⁴ Ha nuya 'bɛhñá, hinga mahyεgui nú'a 'bɛ rá dame co nú'a jo'o rá dame. Nu'a jo'o rá dame, ma'na ri jamasubi rá 'bɛfi ra Zidada, ne 'bɛi pa da mɛpabi Ajuá con gatho rá ts'ɛdi ne con gatho rá mfeni. Pe nu'a tó'o 'bɛ rá dame, mahyoni da jamasu ya t'øt'e de nuna ra ximhai, ne da 'yøt'a ngu nú'a ri ho rá dame.

³⁵ Núna dí xi'ahɛ guehna pa go ri hñoɔhɛ. Dí zo'ahɛ pa gui 'yøthɛ ra hño ngu rí 'ñepi gui 'yøthɛ pa da za gui pɛpabihɛ Ajuá con gatho ri mɛihɛ ne hinte da hyɛ'ts'ahɛ. Nugui hindí ɛñ'ahɛ gue 'bɛ gui hongari 'bɛhñáhɛ hingui 'yø'tuahɛ rá paha Ajuá.

³⁶ Nu'bɛ 'nara cu di 'bɛ rá t'ixu, y handi gue ya da za da nthati'a, dá 'yøt'a ngu nú'a xa bengá rá dada ante sta tho rá mbatsjã'i. Hingo 'nara ts'oqui nú'a xa beni da nthata rá t'ixu. ³⁷ Pe nu'bɛ 'nara cu 'bɛ rá t'ixu, ne nura dada'a xa beni gue hinda thata rá t'ixu, ne 'bɛ 'nadra mfeni xa beni gue hinhya'mɛ da umba nɛɛqui da nthata rá t'ixu, nú'a ra cu'a øt'e xá hño nehe. ³⁸ Hangue nu'a tó'o ri unga rá t'ixu pa da nthati, xá hño øt'e. Nehe nu'a tó'o hingui ne da thata rá t'ixu, ma'na xá hño nú'a øt'e.

³⁹ Nu'a ra 'bɛhñá xa nthati, hingui tsa da 'uegue de rá dame núbya te rá dame, ngue'a njabɛ mą́ga ra ley. Pe nu'bɛ ya da du rá dame, nú'a ra 'bɛhñá'a 'bɛ da beni da nthati, da za da nthati co nú'a da ne'a, hɔnɛɛ gue drá gamfri ha, ne 'bɛ go rá paha Ajuá. ⁴⁰ Pe nu'a go dí mą́gá, ma'na xá hño hinda yopa nthatihmá. Guehna dí bengá, y dí camfri gue dí hanpabi rá Mą́ca Ndahi Ajuá.

Ya hñuni nú'ũ thoqui pa da hñã'tua ya c'oi

¹ Nubyá ma ga xi'ahũ de nuya hñuni thoqui pa da hñã'tua ya c'oi. Dí pahũ gue gathoguihũ ja ma mfadihũ. Pe nura mfadi nsinque ra hmãte ri jacjũ ga 'ñets'ihũ, pe nura hmãte xa 'racjũ Ajuã go gue'a ri jacjũ ga tetuahũ yá jamfri ma miqu'eihũ. ² Nu'a tó'o beni gue xi ja rá mfadi, go gue'a hingui pađi gatho nú'a rí 'ñepi da bađi. ³ Pe nu'a tó'o ri mađi Ajuã, Ajuã ma gue xá hño rá 'mãi.

⁴ Nuya hñuni hñã'tua ya c'oi 'bũcua ja ra ximhai, hinte ri muui, ngue'a dí pahũ gue nuya c'oi'ũ hinte ri muui. Ngue'a nujũ dí pahũ gue 'nat'a Ajuã 'bũi, hingui 'bũi ma'ra. ⁵ Masque t'ena gue nuni mahets'i ne nuua ja ra ximhai 'bũi ndunthi nú'ũ t'embabi gue go gue'ũ Ajuã, pe masque t'embi njabũ, nu'ú hini mandaguihũ. ⁶ Ngue'a pa guecaguihũ dí pahũ gue 'nat'a Ajuã 'bũi, y go gue'a ma Dadahũ. Nú'á go gue'a bi hyoca gatho ya t'øt'e, ne dí 'bũhũua pa ga nsundahũ'a. Nehe 'nat'a ma zi Hmuhũ 'bũi, y go gue'a ra Zidada Jesucristo nú'a to'o bi t'ent'ua ja rá 'yε pa go bi hyoca gatho ya t'øt'e, ne go gue'a bi 'racjũ 'nara 'ra'yo te.

⁷ Pe hinga gatho ya cu xa bađi xá hño gue 'nat'a Ajuã 'bũi. 'Ra astabya hinxa pumfritho yá nzai mi pε'tsi nu de mi camfri ya c'oi, ne ora da zi nú'a ra hñuni xa hñã'tuabi ya c'oi, beni gue go gue'a 'nara ts'oqui, ngue'a benthogue nehe ya c'oi ja yá ts'edi, pe hina. ⁸ Pe hingue po ra hñuni da za ma'na ga 'bũhũ xá hño ja rá thandi Ajuã. 'Bũ ga ñunihũ, hinte ja, y nu'bũ hinga ñunihũ, nehe hinte ja. ⁹ Pe masque dí pε'tshũ ra nsequi pa ga øthũ 'na de guehya, mahyoni ga jamasuhũ pa hinga japhũ da

'yøt'a ya ts'oqui nú'ᵤ otho ndunthi yá jamfri. ¹⁰ 'Bᵤ 'nara cu otho ndunthi rá jamfri, ne da hyant'a'i gri hudi gri ñuni ja 'nará ngo 'nara c'oi, nu'bá nú'a ra cu'a 'na tui rá jamfri, grí cadí pa da thogui da ñuni nehe'a. ¹¹ Y njabᵤ masque pa ja ri mfeni hingrá ts'oqui ngue'a guí paḍi nú'a guí øt'e, pe njabᵤ guí japa nuri cu da menga ja ra ts'oqui. Y guí paḍi gue nehe po nura cu'a bi du ma zi Hmuhᵤ ra Jesucristo. ¹² Hangue nu'bᵤ njabᵤ nú'i guí ts'ocua rá mfeni 'nara cu nú'a othotho ndunthi rá jamfri, paḍi gue numa zi Hmuhᵤ ra Jesucristo go gue'a guí ø'tua nú'a ra ts'ocate'a. ¹³ Hangue 'bᵤ po 'nara hñuni ga tsi, ga japi da nts'oca 'nama cu, nu'bá ma'na xá hño hinhya'mᵤ ga tsi nura hñuni'a.

9

Ra nᵤqui nú'a mi pᵤ'tsa ya apostol

¹ Paḥᵤ xá hño gue nugui drá apostol de ra Zidada Jesucristo dí pᵤ'tsa ra nᵤqui ga øt'a ngu nú'a rí 'ñepcagui ngue'a drá apostol. Nugui stá handa ma Zidadahᵤ ra Jesu, ne go dá zo'ahᵤ de gue'a pa gá camfrihᵤ. ² Nu'bᵤ ma'ra ya cu beni gue hinga majuani drá apostol, pe nu'ahᵤ ha, guí paḥᵤ gue drá apostol ngue'a xcá camfrihᵤ Ajuḍ po ma noyaga.

³ Ne nú'ᵤ to'o ñama'ñᵤ de guecagui, njaua dí xipabi: ⁴ ¿Ha gue hiní 'ñepcagui da t'aqui nú'a te ga tsi? ⁵ ¿Ha gue hindí pᵤ'tsa ra nᵤqui 'bᵤ ga ne ga hongma 'behña ne ga tsits'i habᵤ dí 'yo ngu øt'a ra cu Pedro ne ma'ra ya apostol ne nú'ᵤ yá cu ra Zidada Jesu? ⁶ Nugui ne ra cu Berhna ¿ha gue hønseguihe hiní 'ñepcahmaḥe da t'acje te ga

tsihmahe nsinque ga mpɛhe? ⁷ ¿To'o gue'a 'bui dega soldado ne hingui t'umbi te da zi? ¿To'o nú'a pɛ'tsa 'nara ua'obxi ne hinda zipabi rá fruta? ¿To'o nú'a pɛ'tsa ya mbo'ni, ne hinga ja ri ñuni ja yá mbo'ni? ⁸ Núna dí ma, oguí beñhɛ gue go dí manse, ngue'a njabɛ mɔ́nga rá ley ra Moise, ⁹ ne ena njaua: “Oxqui tu'tuahɛ rá ne ra ndamfri ora net'a ra trigo ja ra era.” ¿Ha gue Ajuá bi ma xi majuani de ra ndamfri? ¹⁰ Hina, nu'á bi ma pa guezaguihɛ, ne bi t'ofa pa go ma hñohɛ, ngue'a nu'a tó'o fɛxa ra hai ne nu'a tó'o jɛxa ra sofo, rí 'ñepi da zi de nú'a pot'i'ɛ. ¹¹ Hangue nu'ahɛ guí njahɛ ngu 'nara 'bot'i y nuje ngu go dyá mot'ihe ngue'a dá xi'ahe rá noya Ajuá. Nu'bú ¿ha gue hiní 'ñepi gui faxcahe ne gui 'racje te ga tsihe? ¹² Nu'bɛ nú'ɛ ma'ra ya cu ri mpɛfi con gue'ahɛ go guí faxhɛ ne guí umfɛ te da zi, xi nuje ¿ha gue hingo ma'na rí 'ñepcaguihe gui faxcahe?

Nuje, asta nubyá hinte stá a'a'ihe, masque rí 'ñepcaguihehɛma. Nu'a dí øthe, dí tsɛthe ra thuhu ra nduthe pa hinto da ñama'ñɛ de rá noya ma zi Hmuhɛ ra Jesucristo. ¹³ ¿Ha gue hinguí pahɛ gue nu'a tó'o ri mpɛfi ja yá ndanija ya xodyo ja da t'umbabini te da zi? Y nu'a tó'o ri mpɛfi ja ra ata tsi nú'ɛ ya mbo'ni tho dega hñá'ti pa Ajuá. ¹⁴ Njabɛ bi manda ra Zidada nehe gue nu'a tó'o mɔ́nga ra maça hoga noya rí 'ñepabi da t'umbabi te da zi. ¹⁵ Pe nugui masque rí 'ñepcagui, pe hinte stá a'ahɛ nixi hindí op'a'ihɛ pa ga a'ahɛ nú'a te dí honi. ¡Ngue'a nugui masque drí 'ñuni ga tu pe hindí ne to'o da 'ñena gue dí mɔ́nga ra maça hoga noya pa hønse dí tahá nú'a dí tsi!

16 Hingui tsa ga 'ñets'i ngue'a dí manbabi rá noya Ajuá, ngue'a nu'b_u hinga ma, ¿te ma ga thadi ja rá thandi Ajuá? Nu'b_u hinga manba rá noya Ajuá, guehna 'nara dumai pa guecagui. 17 Nu'b_u núgui dí manba rá noya Ajuá con gatho ma paha, nu'b_u dí tømí gue go ma da gutcagui Ajuá. Pe nu'b_u núgui hinga nehma ga manbabi rá noya Ajuá, pe guehna ma 'b_efi xa t'acagui, hangue mahyoni ga øt'e. 18 Nu'b_u, ¿xi nda'a ma thaha? Nu'a ma thahahma, ga johya ga manba rá noya Ajuá nsingue te da t'aqui de guecua, masque rí 'ñepchama.

19 Nugui hindrá 'b_ego de 'nadra ja'i, nugui drá 'b_ego pa gatho ya ja'i, ngue'a dí zofu' pa njabu ndunthi de gue'u da gamfri ma zi Hmuhu ra Jesucristo. 20 Nugui dí øt'a ngu yá nzai ya xodyo pa da za ga zofu', nehe dí øt'a ngu yá nzai nú'u 'bu ja rá hmanda ra ndaxjua ley pa da za ga zofu' nehe'u, masque nugui ya hindí 'b_ui de ja ra ndaxjua ley. 21 Nehe dí øt'a ngu yá nzai nú'u hingui 'b_ui ja rá hmanda ra ndaxjua ley pa njabu da za ga zofu' nehe. Pe nugui hinstá 'uegue de ja rá ley Ajuá, ngue'a nugui dí 'b_ui de ja rá hmanda ma Zidadahu ra Jesucristo. 22 Nehe dí øt'a ngu yá nzai nú'u ya cu ts'utho yá jamfri, pa da za ma'na ga zofu'. Nugui stá nzai ga tembabi yá nzai gatho ya ja'i pa da mpøhø 'ra de gue'u, ngue'a cada 'na de gue'u, 'rama'na'ño hanja gra zofoga'u. 23 Dí øt'a njabu ngue'a dí ne gue ma'na da ntunga ra maça hoga noya, ne pa njabu da za ga hani ndunthi ya japi bra hña nura maça noya'a.

24 Ha gue hinguí pah_u gue gatho nú'u ri ntsa'rihi, da ma mahyegui, pe 'mefa 'natho nú'a to'o ma da

daḥa. Nuj_u nehe ma ga øth_u njab_u, ga 'yoh_u xá hño ja rá thandi Aju_a pa njab_u ga ḥanga ma thaḥaḥ_u nehe nú'a ma da 'racj_u'a. ²⁵ Dí paḥ_u gue gatho nú'_u to'o ri ntsa'rihi xi ri su rá ndo'yo pa da nja rá ts'edi. Nu'ú øt'a njab_u hønse pa da daḥa 'nara thaḥa nú'a ma da thegue. Pe nuj_u dí paḥ_u gue ma ga hañh_u 'nara thaḥa nú'a hinhya'm_u ma da thegue. ²⁶ Hangue nugui drí hña ra 'rihi nehe, pe drá ma manjuantho pa nuni hab_u ma ga tsøni, ne co rá ts'edi Aju_a drí ntuhni pa ga ntate, hingue hønse dí 'ñenitho. ²⁷ Nugui xi drí su ma ndo'yo nehe pa hinte da 'yøt'e, y drí japi da 'yøt'e nú'a go dí ne, ngue'a hindí ne ga 'bε ma tsa ja rá thandi Aju_a, masque stá zofohm_a ndunthi ya ja'i.

10

Ra ts'ofa pa hinda søcambeni ya c'oi

¹ Zi cuh_u, dí ne ga ben'ah_u nehe gue nú'_u ndu ma xitah_u nu de bá pønga de Egipto bra zi ra Moise, ne mri 'bet'o 'nara guui, ne bi 'rax'_u ja ra Thenga Ndehe. ² Nu'ú bi dεna ra guui ne bi 'ranga ja ra Thenga Ndehe, hangue nu'ú bi 'natho co ra Moise, go gue'a 'nara nt'udi de ra sistehe. ³ Ne dí paḥ_u gue gatho'_u mahyεgui bi zi nú'a ra nzaqui bá ehe de mahets'i. ⁴ Ne gatho mahyεgui bi zi nú'a ra dehe bá pεhna Aju_a ne bi bøhø de ja 'nara do. Y nú'a ra do'a gue'a 'nara nt'udi de ma zi Hmuh_u ra Jesucristo mi 'yo con gue'_u hab_uraza mi 'yo'_u. ⁵ Pe ndunthi de gue'_u, Aju_a bi hyandi gue hinxmá hño nú'a mi øt'e'_u, hangue ndunthi de gue'_u bi du ja ra mbonthi.

6 Gatho nú'a bi thogui'u go gue'a ngu 'nara ts'ofo pa guecju, pa hinga hyøcju nú'u ya t'øt'e xá nts'o, ngu nú'a bi 'yøt'e'u. 7 Hinga beñhu ga nsundahu ya c'oi ngu bi 'yøt'a 'ra de gue'u, ngu enga ja ra Maça T'ofo: “Ya ja'i bi hñudi bi ñuni ne bi ntsithe, nepu de gue'a bi 'mai bi 'yø'tua yá ngo ya c'oi co ya hnei.” 8 Ne hinga hñuxhu co ya 'behña nú'u hingue xi ma 'behñahu ngu bi 'yøt'a 'ra de gue'u, hangue nu'á 'nada ra pa bi du 'natemáhu 'mo ya ja'i. 9 Nixi hinga beñhu ga tsø'tuahu rá mui Ajuá ngu bi 'yøt'a 'ra de gue'u, hangue 'nara pa ndunthi de gue'u bi muihna ya qu'eña, ne bi du'u. 10 Ne hinga ñama'ñhu de nú'a øt'e Ajuá con guecju ngu bi ñama'ñu 'ra de gue'u, hangue 'nara pa Ajuá bá pehna 'nara εnxε pa bi hyo'u.

11 Gue'a gatho bi thogui ndu ma xitahu, ne bi t'ofo pa njabu ga beñhu gue guehna 'nara ts'ofo pa guecju núju dí 'bahua ja ra ximhai de nuya ngaxa pabya. 12 Hangue nu'u tó'o beni gue xi 'bui xá hño, dá nsu pa hinda dapi da 'yøt'a ya ts'oqui. 13 Gatho nú'u ya ts'othogui dí thoguihu, njabu thogui nehe gatho ma'ra ya ja'i. Pe Ajuá nzantho sugaguihu, y nu'á hinda hocju ga thohu ya ts'othogui nú'u da hyandi'a gue hinda za ga tsethu. Ha nura ora dí thohu 'nara thogui, nu'á ri 'racju ra ts'edi pa ga tsethu.

14 Hangue dí xi'ahu zi cuhu, ogrí nsundahu ya c'oi. 'Ueguehu de nú'a ra nzai'a. 15 Dí xi'ahu njabu ngue'a dí padi gue nú'a dí xi'ahu 'bestho tso ri mfenihu, y nu'asehu da za gui pahu ua majuani nú'a dí mā ua hina. 16 Ora dí tsihu ra Maça Nt'oxi, gue'a 'nara nt'udi gue dí 'nathohu co ma Zidadahu ra Jesucristo ne núju 'na ngu ma'na. Nu de dí aphu

Ajuā dí tsih_u ra vinu, y nura vinu'a go gue'a 'nara nt'udi de rá maça jí ma zi Hmuh_u ra Jesucristo nú'a bi mani ja rá pont'i'a po rá nguecj_u. Y nú'a ra thuhme dí hñegueh_u, go gue'a 'nara nt'udi de rá zi ndo'yo'a nú'a bi uni pa bi tho po rá nguecj_u.
 17 Masque nuj_u drí ndunthih_u, pe 'nada nú'a ra thuhme dí tsih_u, hangue por gue'a drí 'nathoh_u.

18 Ngu dí pah_u gue nuya me Israel nú'u to'o mi tsi nuya mbo'ni mi ts'at'i dega hñā'ti, mi 'natho yá jamfri mi xøcambeni Ajuā, hangue nu'ú mi 'natho nehe'u po nú'a mi tsi'u. 19 Nugui hingo dí xi'ah_u gue ya c'oi ja yá ts'edi, ne hindí xi'ah_u gue ri muui nú'u ya hñuni xa hñā'tuabi'u, ngue'a nu'ú hinte ri muui y nixi otho yá ts'edi'u. 20 Nu'a dí xi'ah_u gue nuya hñuni hoca nú'u hingyá gamfri pa da umbabi ya c'oi, nuya hñuni'u go gue'u pa ya ts'ondāhi, hingue pa Ajuā. Y nugui hindí ne gui 'nathoh_u co ya ts'ondāhi. 21 Hinda za gui tsih_u ra Maça Nt'oxi ne gui tsih_u nú'a thocuabi ya ts'ondāhi. Ne hinda za gui hñuh_u ja rá mexa ra Zidada nep_u ma grí huh_u ja ya mexa hab_u t'ø'tua yá ngo ya c'oi, ngue'a nu'ú go gue'u de ra ts'ondāhi. 22 ¿Ha gue guí neh_u ga tsø'tuah_u rá mui ra Zidada? O ¿ha gue guí beñh_u gue go ma'na ja ma ts'edih_u de gue'a? Hina.

Ra gamfri pe'tsa ra nsequi da 'yøt'a nú'a go da ne pe co ra hmāte

23 Zi cuh_u, da za gui beñh_u gue hā dí pe'tshmah_u ra nsequi ga øth_u gatho nú'a ga neh_u. Pøde hā da za, pe hinga gatho rí 'ñepi ga øth_u, ne hingue por gatho ya t'øt'e da za ma'na da te ma jamfrih_u.
 24 Oguí suh_u hønse ri teh_u, supabih_u rá te nehe ri miqu'eih_u.

25 Tsih_u gatho nú'a te 'ba ja ra tai, ogrí 'ñanih_u 'mɛt'o ua xa hñá'tuabi ya c'oi o hina, pa hinda ts'oca ri mfenih_u. 26 Ngue'a ra Zidada go rá mɛti gatho ra ximhai ne gatho nú'a ja ja ra ximhai.

27 Nu'b_u 'nara ja'i hingrá gamfri da zix'ah_u ja rá ngu pa gui ñuñh_u con gue'a, ha nu'b_u guí ne gui maha con gue'a, rí maha ne tsih_u gatho nú'a da 'ra'ah_u nsinque gui 'yambabih_u hab_u xuá hñá, pa hinda ts'oca ri mfenih_u. 28 Pe nu'b_u da 'm_u 'na to'o da xi'ah_u gue nú'a te ma gui tsih_u xa hñá'tuabi ya c'oi, nu'b_u oguí tsih_u pa hingui ts'ocuah_u rá mfeni nú'a to'o bi xi'ah_u. 29 Nugui hindí xi'ah_u gue go ma da ts'oca ri mfenih_u, dí xi'ah_u pa nú'a to'o da xi'ah_u gue hingui ho nú'a ma gui tsih_u, pa hingui ts'ocuah_u rá mfeni'a.

Pe da za da benga 'na ne da 'ñena: “¿Hanja go da za da thagagui hinga øt'a 'nara t'øt'e ngue'a ma'na ra cu beni gue ra ts'oqui? 30 Nu'b_u dí tsi te dí tsi ne dí umbabi njamadi Ajuá, ¿hanja ma go da nongagui ma'na ra cu por nú'a te dí tsi?” 31 Pe nugui dí xi'ah_u, gatho nú'a gui øth_u, 'b_u gri ñuñh_u, 'b_u gri tsitheh_u, 'b_u gri øth_u ma'na te gri øth_u, 'yøth_u gatho pa rá nsunda Ajuá. 32 Jamasuh_u nú'a gui øth_u pa hingui ts'ocuah_u yá mfeni ya xodyo, nixi nú'u hingyá xodyo, nixi nú'u ya cu 'b_ui ja rá nija Ajuá. 33 Nugui dí øt'a ra ts'edi pa ga øt'a nú'a xá hño pa ga hu'mbabi yá m_ui gatho ne hinga ts'ocua yá mfeni. Nugui hindí honse ra hño pa guequi, dí øt'a nú'a xá hño qué pa da mpøhø ma'ra.

11

1 'Yøth_u ngu núna dí øt'e, ngue'a nugui dí øt'a ngu nú'a bi 'yøt'a ma zi Hmuh_u ra Jesucristo.

Ra ts'ofo pa ya 'behñá nú'ḡ pa ja ya hmunts'i

² Zi cuhḡ, nugui drí johya ne dí ex'ahḡ ngue'a hincá pumfrihḡ gatho nú'a stá xi'ahḡ, ne guí øthḡ gatho ngu nú'a stá u't'ahḡ guí 'yøthḡ. ³ Pe nugui dí ne guí pādihḡ gue numa zi Hmuhḡ ra Jesucristo go gue'a ra ñaxu de gatho ya 'ñøhø, y nura 'ñøhø gue'a ra ñaxu de rá 'behñá, y nu Ajuá ra Dada go gue'a ra ñaxu de ma zi Hmuhḡ ra Jesucristo. ⁴ Nu'bḡ 'nara 'ñøhø xa go'ma rá ñaxu ora apabi Ajuá de ja ya hmunts'i, o de ora ñá de rá noya Ajuá, njabḡ ri 'betua rá tsa rá ñaxuse. ⁵ Pe nu'bḡ 'nara 'behñá hinxá go'ma rá ñaxu ora apabi Ajuá ne ora manbabi rá noya'a, ri 'betua rá tsa rá ñaxuse, tsatho xa 'ñaxi. ⁶ Nu'bḡ ya 'behñá hingui co'ma yá ñaxu, ma'na xá hño dá 'ñaxi, pe nu'bḡ gue'a 'nara 'betsa da 'ñaxi, ma'na xá hño dá go'ma rá ñaxu ora apabi Ajuá. ⁷ Nura 'ñøhø hiní 'ñepi da go'ma rá ñaxu ngue'a nura 'ñøhø bi hyoca Ajuá ngu tengu rá 'bai'a ne ja ri hnequini nurá nsunda Ajuá. Pe nu ja ra 'behñá, ja ri hnequini rá nsu ra 'ñøhø. ⁸ Ngue'a nura 'ñøhø hingue bi thoqui de ra 'behñá, nura 'behñá bi thoqui de ra 'ñøhø. ⁹ Y nura 'ñøhø himbi thoqui po rá ngue ra 'behñá, nura 'behñá ha, bi thoqui po rá ngue ra 'ñøhø. ¹⁰ Hangué nura 'behñá rí 'ñepi da go'ma rá ñaxu po rá ngue ya enxe handgahḡ, ngue'a gue'a 'nara seña gue 'bui to'o ma'na ri manda que ya 'behñá. ¹¹ Pe de ja rá thandi Ajuá gatho'ḡ ri muui mahyεgui, gue dra 'behñá gue dra 'ñøhø, ngue'a nsinque ra 'ñøhø hinxá 'mḡ ra 'behñá, ha nsinque ra 'behñá hindi 'bḡ ya 'ñøhø. ¹² Ngue'a desde ra mēdi nura 'behñá gá 'ñehe de ja ra 'ñøhø, y nubyá, nura 'ñøhø rí 'ñehe de ja ra

'behñá, pe gatho go øt'e Ajuá.

13 Xi da beñhú xá hño, ¿ha gue ri hnequi xá hño 'nara 'behñá ora apabi Ajuá ne hinxa go'ma rá ñáxu? 14 ¿Ha gue hingrá 'betsa 'bú 'nara 'ñøhø da hopi da te rá stá? 15 Pe nu'bú ra 'behñá da hopi da te rá stá, nú'á há, rá ntsøhui, ngue'a gue'a xa t'umbabi pa da go'ma rá ñáxu ngu 'ñena 'nara cøni. 16 Pe nu'bú da 'mú 'ra to'o da ne da ntsanoya de núna dá má de yá stá ya 'behñá, pahú xá hño gue nuje gue'a ma nzaihe, ne yá nzai ma'ra ya cu nú'ú 'búi ja ma'ra yá niǰa Ajuá.

Ya cu bi zi ra Māca Nt'oxi ngu himi 'ñepabi'ú

17 De núna dí op'ahúbya hingui tsa ga ex'a'ihú, ngue'a stá øde de nú'a guí øthú ora grí muntshú, hinguí øthú nú'a xá hño, hønse guí øthú nú'a hingui ho ja rá thandi Ajuá. 18 Dí øde gue ora grí muntshú, guí øthú ya hegue, ngue'a hinga mahyεgui nú'a guí mañhú, y dí camfri gue ngu'bú gue'a guí øthú. 19 Pe pøde mahyoni da njabú, pa ja da hnequini nú'ú to'o hanpa rá mfadi Ajuá, y nú'ú to'o hina. 20 Ora grí muntshú pa guí nt'oxihú nepú guí tsihú ra Māca Nt'oxi, nú'a guí øthú hinguí øthú pa ra Zidada, 21 ngue'a nú'a guí háxhú pa guí tsihú, grí 'bet'ohú guí dama tsisehú, ne hinte guí xepabihú nú'ú ma'ra ya cu. Hangué 'ra de gue'ahú guí tuhú ra thuhu, ha nu ma'ra xi grí tithohú. 22 ¿Hanja guí øthú njabú? ¿Ha gue otho ri nguhú habú guí ñuñhú ne guí ntsithehú? ¿Ha gue grí utsabihú rá māca niǰa Ajuá? ¿Ha gue hinguí 'betuahú yá tsa nú'ú ma'ra othobi te da zi? Xibya, ¿te guí ne ga xi'ahú? ¿Ha gue ga e'ts'a ri nsuhú? Hina, ngue'a núna guí øthú hinxá hño.

*Ra Maça Nt'oxi**(Mt. 26:26-29; Mr. 14:22-25; Lc. 22:14-20)*

²³ Nugui ya stá u't'a'ih_u hanja grí tsih_u ra Maça Nt'oxi ngu nú'a bi 'ñutcagui ra Zidada. Nú'a ra xuui bri da'a, bi g_u ra thuhme, ²⁴ nep_u bi umba njamadi Ajuá. Ne de gue'a bi hyeca nura thuhme'a, nep_u bi 'ñena: “Tsih_u nuna ra thuhme, ja ra uenda go guehna ma ndo'yo núna ma da hna'mbabi po rá ngue ri ts'oquih_u. Ne ora gui tsih_u nuna ra thuhme, 'yøth_u ngu 'nara feni de guecagui.” ²⁵ Nep_u ngu bi uadi bi nt'oxi'u, ra Jesu bi g_u 'nara vaso hab_u mi po ra vinu, ne bi 'ñembabi'u: “Nuna vinuna, go guehna 'nara nt'udi de nú'a ra 'ra'yo cohi ma ga øt'e co ma ji nú'a ma ga fani. Ora gui tsih_u nuna vinuna, 'yøth_u ngu 'nara feni de guecagui.” ²⁶ Hangué nú'a ra ora guí tsih_u ra thuhme ne ra vinu gue'a ra ora guí udih_u de rá du ma Zidadah_u asta nú'a ra pa'a stua yopa pengui.

Hanja da za da ts'i ra Maça Nt'oxi ngu ri ho ra Zidada

²⁷ Hangué nugui dí xi'ah_u gue nu'a tó'o da zi nú'a ra thuhme'a ne nú'a ra vinu'a ne hinda zi ngu rí 'ñehe, nú'a ra cu'a ma go da dadi de rá zi ndo'yo ne de rá zi ji ra Zidada. ²⁸ Hangué cada 'na de gue'ah_u, beñh_u xá hño 'met'o ua guí 'buh_u xá hño co Ajuá pa gui tsih_u ra thuhme ne ra vinu. ²⁹ Ngue'a nu'a tó'o hinda zi nú'a ra thuhme ne nú'a ra vinu ngu rí 'ñehe, ne hinda beni xá hño te rí muui rá du ra Zidada, nú'a ra cu'a tuxase ra ts'oqui. ³⁰ Hangué por gue'a ndunthi de gue'ah_u grí hñenih_u ne otho ri nzaquih_u, ha nehe xa du 'ra de gue'ah_u. ³¹ Pe nu'b_u ga benseh_u de nú'a

te stá øth_u ne ga ntsø'mh_u, nu'bú Ajuá ya hindua pēncaguih_u nuya ya mfei. ³² Nu'á bí pēncah_u ya mfei pa da zocj_u pa hinda condenaguih_u mahyεgui co nú'u hingyá gamfri.

³³ Hangue ma zi cu'ih_u, ora grí muntsh_u pa gui ñuñh_u, ntø'mh_u 'na ngu ma'na pa gui ñuñh_u mahyεgui. ³⁴ Nu'b_u 'na de gue'ah_u di tsu'ah_u ra thuhu, ma'na xá hño ñuñh_u 'mε't'o ja ri nguh_u pa nu xcrí muntsh_u gui 'yøth_u ngu nú'a ri ho Ajuá, pa hinda zu'ah_u rá mfei'a. Y de nú'u ma'ra ya t'øt'e xa nja, nu'ú asta hinga mab_u pa ga ñah_u de gue'u.

12

Ya mfadi ne ra ts'edi nú'u ri 'racj_u ra Māca Ndāhi cada 'na de guec_u

¹ Zi cuh_u dí ne gui pah_u de nuya mfadi ne ra ts'edi ri 'racj_u ra Māca Ndāhi cada 'na de guecaguih_u. ² Guí pah_u xá hño gue nú'b_u hingüi camfrithoh_u rá noya Ajuá ngrí hothoh_u da zix'ah_u to'oraza pa nguí xøcambenih_u nú'u ya c'oi otho yá ts'edi ne hingui ñā. ³ Pe nubyá dí ne gui pah_u gue nu'a tó'o tsanga ra Zidada Jesu, hingui hanpa rá ts'edi ra Māca Ndāhi. Ha nu'b_u to'o da 'ñena, dí camfri ra Jesu gue go gue'a ra Zidada, nú'á hā, hanpa rá ts'edi ra Māca Ndāhi.

⁴ 'Rama'na'ño ya mfadi ne ra ts'edi xa 'racj_u ra Māca Ndāhi pa ga pēpabih_u Ajuá, pe ra Māca Ndāhi go gue'a 'natho. ⁵ Y nehe 'rama'na'ño ya 'bēfi xa 'racj_u ra Zidada ga pēfih_u, pe ra Zidada go gue'a 'natho. ⁶ Nehe 'rama'na'ño hanja drí mpefih_u, pe nu Ajuá go gue'a ri 'racj_u ra ts'edi gathoguih_u, pa ga pēh_u ngu nú'a xa 'racj_u'a, y

nu Ajuā go gue'a 'natho. ⁷ Cada 'na de guecj_u dí hañpah_u rá ts'edi ra Māca Nda_{hi} pa ga faxh_u gatho nú'ū ma'ra. ⁸ 'Ra de guecj_u xa 'racj_u ra ts'edi ra Māca Nda_{hi} pa ga ñah_u co ndunthi ra mfadi, ha nu ma'ra de guecj_u guet'atho ra Māca Nda_{hi} xa 'racj_u ra mfadi pa ga udih_u te rí bōnga rá noya Ajuā. ⁹ Nu ma'ra de guecj_u guet'atho ra Māca Nda_{hi} xa 'racj_u ndunthi ra jamfri, ha nu ma'ra de guecj_u guet'atho ra Māca Nda_{hi} xa 'racj_u ra ts'edi pa ga øtheh_u ya da'thi. ¹⁰ Ma'ra de guecaguih_u xa t'acj_u ra ts'edi pa ga øth_u ya dānga nt'udi. Ha nu ma'ra de guecj_u xa t'acaguih_u ra ts'edi pa ga mañbah_u rá noya Ajuā. Ha nu ma'ra de guecj_u xa t'acaguih_u ra ts'edi pa ga pah_u xá hño ua de ra Māca Nda_{hi} ñā 'nara ja'i, o hina. Ha nu ma'ra de guecj_u xa t'acj_u ra ts'edi pa da za ga ñah_u de ma'ra ya hñaqui. Ha nu ma'ra de guecj_u xa t'acj_u ra ts'edi pa ga pah_u te rá 'bε mānga nú'a to'o gra ñā de ma'na ra hñaqui. ¹¹ Pe go guet'a ra Māca Nda_{hi} ri 'racj_u ya mfadi ne ra ts'edi cada 'na de guecaguih_u ngu nú'a go da ne'a.

Gathoguih_u dí 'nada ra ndo'yoh_u co ra Zidada Jesucristo

¹² Cada 'na de guecaguih_u numa ndo'yoh_u xi pe'tsa ndunthi ya xeni, pe masque njab_u 'nada ma 'baih_u dí pe'tsh_u. Dí njah_u nehe co ma zi Hmuh_u ra Jesucristo, ngue'a nujú ngu go dyá xeni_u de rá ndo'yo'a, pe rá ndo'yo'a 'natho. ¹³ Ngue'a gathoguih_u 'b_u dyá xodyoh_u o hindyá xodyoh_u, 'b_u dyá 'bεgoh_u o hindyá 'bεgoh_u, gathoguih_u stá nxisteheh_u pa dá 'nada ra ndo'yoh_u co rá ts'edi ra Māca Nda_{hi}, ne gathoguih_u 'nat'a ra Māca Nda_{hi} stá hañh_u.

14 Numa ndo'yoh_u xi pe'tsa ndunthi ya xeni, hingue 'natho ra xeni pe'tsi. 15 'B_u 'nama uah_u da 'ñena: “Nuguí hindí 'b_ui ja ra ndo'yo ngue'a hingo drá 'yε”, pe hingue ngue'a m_unga njab_u ya hingui 'b_ui ja ma ndo'yoh_u. 16 O nu'b_u 'nama guh_u da 'ñena: “Nuguí hindí 'b_ui ja ra ndo'yo ngue'a hingo drá da”, pe hingue ngue'a m_unga njab_u ya hingui 'b_ui ja ma ndo'yoh_u. 17 'B_u gatho ma ndo'yoh_u dra da, ne di otho ma guh_u, nu'b_uá çhanja da za ga ødeh_u? 'B_u gatho ma ndo'yoh_u dra gu, ne 'b_u di otho ma xiñuh_u, nu'b_uá çhanja da za da nja ma fah_uh_u? 18 Pe Aju_u bi hñuscaguih_u gatho ya xeni de ma ndo'yoh_u pa hinte da 'yøtcah_u ra 'bedi. Y bi hñuts'i ngu nú'a go bi ne'a. 19 Nu'b_u di 'nada ra xeni ma ndo'yoh_u, ne di 'nada rá 'bεfi, nu'b_uá hindri xøgue ma 'baih_u. 20 Pe numa ndo'yoh_u masque pe'tsa ndunthi ya xeni, pe 'nada ra 'bai pe'tsi.

21 Numa dah_u hingui tsa da 'ñemba ma 'yεh_u: “Nugui hindí hoñ'aua.” Nixi ma ñaxuh_u hingui tsa da 'ñemba ma uah_u: “Nugui hindí hoñ'aua.” 22 Hina, hinda za da 'ñutsa'ε, ngue'a nú'ε ya xeni de ma ndo'yoh_u ri hnequi ngu hinte ri muui, go gue'ε ma'na øt'a ra 'bedi. 23 Ha nuya xeni de ma ndo'yoh_u nú'ε dí beñh_u gue otho yá nsu, nú'ú go gue'ε ma'na xi dí japamasuh_u. Y nú'ε ya xeni ngu ra 'betsa 'b_u da hnequitho, nú'ú go gue'ε dí heth_u pa da hnequi xá hño. 24 Pe nuya xeni de ma ndo'yoh_u ri hnequi mahotho, nú'ú hinga mahyoni ga heth_u pa da hnequi xá hño. Njab_u Aju_u bi hyoga ma ndo'yoh_u gue nú'ε ya xeni mi otho yá nsu go gue'ε ma'na da nja yá nsu, 25 pa njab_u da mpefi mahyεgui gatho ya xeni de ma ndo'yoh_u, ne

gatho'ᵐ da mfats'i 'na ngu 'na. ²⁶ Hangue 'bᵐ ga tsama'ñᵐhᵐ 'nara xeni de ma ndo'yohᵐ, gatho ma ndo'yohᵐ tsama'ñᵐ nú'ᵗ ra ᵐgui'ᵗ. Y nu'bᵐ 'nara xeni de ma ndo'yohᵐ hanga 'nara hoga hño, nu'bú gatho ma ndo'yohᵐ ri johya.

²⁷ Nujᵐ go guecjᵐ rá ndo'yoguihᵐ ma zi Hmuhᵐ ra Jesucristo, y cada 'na de guecaguihᵐ dí 'nara xeniᵐ de rá ndo'yo'ᵗ. ²⁸ Ajuᵗ bi hñuxa ja rá nija 'rama'na'ño ya mēfi: Nu'ᵗ xi rá mēdi bi hñuxa ya apostol. Nurá ñoho bi hñuxa nú'ᵐ to'o da manbabi rá noya'ᵗ. Nurá hñu bi hñuxa ya xahnate. Nepᵐ de gue'ᵗ bi hñuxa nú'ᵐ to'o øt'a ya danga nt'udi, nepᵐ nú'ᵐ to'o øthe ya da'thi. Nepᵐ bi hñuxa nú'ᵐ to'o faste ja rá 'bēfi'ᵗ, nepᵐ bi hñuxa nú'ᵐ to'o ri su gatho nú'ᵐ ya 'bēfi'ᵐ, nepᵐ bi hñuxa nú'ᵐ to'o da za da ñᵗ de ya hñᵗqui nú'ᵐ hingui fᵗdi. ²⁹ Nde nu'bú, ¿ha gue gatho ya cu go ya apostol? O ¿ha gue gatho xa t'umbabi ra 'bēfi pa da manbabi rá noya Ajuᵗ? O ¿ha gue gatho pē'tsa ra 'bēfi dega xahnate? O ¿ha gue gatho da za da 'yøt'a ya danga nt'udi? ³⁰ O ¿ha gue gatho xa t'umbabi ra ts'ēdi pa da 'yøthe ya da'thi? O ¿ha gue gatho da za da ñᵗ de ya hñᵗqui hingui fᵗdi? O ¿ha gue gatho da za da bᵗdi da mā te māᵗa nú'ᵗ to'o ñᵗ de ya hñᵗqui hingui fᵗdi? Hina, hinga gatho da za. ³¹ 'Yøthᵐ 'nara ts'ēdi pa da za gui pē'tshᵐ ya mfᵗdi ne ra ts'ēdi nú'ᵐ ma'na ya dangui pa guí pēphᵐ Ajuᵗ. Pe nubyá ma ga u't'ahᵐ hanja grí 'bᵐhᵐ co 'nara hoga'mᵐi nú'ᵗ ma'na xá hño de gatho.

13

Ra hmᵗe

1 'B_u nugui gra ñ_a co 'raya noya xi mahotho, o gra ñ_a ngu 'nara εnxe, pe 'b_u hindí pē'tsa ra hmāte, nu'bú gra nja ngu 'nara 'bixfani nsøctho ri 'nohni o ngu 'nara t'εgui nsøctho z_uni. 2 O 'b_u gra pē'tsa gatho ra ts'edi pa ga mānba rá noya Ajuā, ne gra pādi gatho nú'ū ya t'øt'e xi xá hñei de rá noya'a, ne gra pē'tsa gatho ra mfādi, ne xi gra pē'tsa ndunthi ra jamfri asta da za ga japi da mponga 'nara t'øhø, pe 'b_u hindí pē'tsa ra hmāte, nu'bú hinte rá 'mεcagui. 3 Nehe 'b_u ga umbabi ya hyoya gatho nú'a dí pē'tsi, ne asta ga unga ma ndo'yo da ts'at'i, pe nu'b_u hindí pē'tsa ra hmāte, nu'bú hinte ri muui nú'a dí øt'e.

4 Nu'a tó'o pē'tsa ra hmāte, tseta gatho nú'a da 'ñepabi; xi ra hojā'i co yá miqu'eiui, ne hini hyøcua nú'a te pē'tsi'ū; hingrá 'ñets'i, ha nixi hini ndāngui de ma'ra. 5 Nu'a tó'o pē'tsa ra hmāte hinto xaxi, hini nsu sehε, hingrá cue ne hingui εte. 6 Nu'a tó'o pē'tsa ra hmāte hini johya 'b_u ri nts'oca 'nará miqu'eiui, ngue'a nu'á nzantho ri johya hønse de ra hño. 7 Nu'a tó'o pē'tsa ra hmāte tseta gatho nú'a t'ø'tuabi, camfri gatho nú'a xá hño, nzantho tø'mi de ra hño, ne tseta gatho ya ts'othogui.

8 Nura hmāte hinhya'm_u ma da uadi, pe nura mfādi dí pē'tsh_u pa dí māmf_u rá noya Ajuā, nu'á hā, ma da zø ra pa da 'ñotho. Nehe ma da uadi ra mfādi dí pē'tsh_u pa xa za stá ñāh_u de ma'ra ya hñāqui hingui fādi. Ne ma da zø ra pa ya hinda 'yøtcāh_u ra 'bēdi gatho nú'a ra mfādi dí pē'tsh_u. 9 Ngue'a 'na tui nú'a stá pādi'ū hangue hinxa za stá māñ_u gatho nú'a xa mā Ajuā. 10 Pe nu xcrá 'b_uh_u co nú'a to'o rá meti ra mfādi, nu'bú hā, ja ma

ga pahuni gatho nú'a hinxa za stá pahua.

¹¹ Nú'b_u ndr_u notsi ndí ñ_a ngu ñ_a ya b_utsi, ha ndí p_e'tsa ya mfeni ngu rá mfeni ya b_utsi, pe ya de ndá ndanga ja'i, ya dá tsop_u nú'a ra 'm_ui ndí p_e'tsi dega b_utsi. ¹² Hangue njab_utho nehe numa mf_uadi dí p_e'tsh_u de guecua ja ra ximhai hini x_ogue, nja ngu nú'a to'o ri yot'a rá hmi dega xuui ja ra hñe, pe hini hnequi xá hño. Pe nu xcrá 'b_uh_u mahy_egui co Aju_u, gue'b_u ma xi ga pah_u xá hño gatho, njab_u ngu xa bacaguih_u xá hño Aju_u. ¹³ Nura jamfri ne ra hoga nth_o'mate ne ra hm_ute, guehya ri hñu ma da nja pa nz_uantho. Pe nu'a ma'na xi ra dangui de gatho, ra hm_ute.

14

Ya hñ_aqui hingui f_uadi

¹ Hangue xi da 'y_oth_u 'nara ts'_edi pa gui p_e'tsh_u ra hm_ute, nehe hyoñh_u nú'_u ya mf_uadi ne ra ts'_edi ri unga ra Ma_uca Nd_uahi. Y de gatho nuya mf_uadi'_u, ma'na go gui hyoñh_u ra mf_uadi pa gui m_unba_u rá noya Aju_u. ² Ora ñ_a 'nara cu de 'nara hñ_aqui nú'a hingui f_uadi, p_uadih_u gue nú'a ra cu'a ñ_a co Aju_u, hingui ñ_a co yá mija'iui ngue'a nu'ú hingui p_uadi nú'a mañ'a. Nu'á ñ_a co rá ts'_edi ra Ma_uca Nd_uahi, ne ma de nú'a hingui p_uadi ya ja'i. ³ Pe nura ora m_unba rá noya Aju_u 'nara cu de rá hñ_aqui'a, ñ_a njab_u pa da zofo ya cu, pa da te yá jamfri, ne pa da nupabi yá mfeni, ne pa da hñu'mba yá m_ui. ⁴ Nura ora ñ_a 'nara cu co 'nara hñ_aqui nú'a hingui f_uadi, nuse'a ma'na rí te rá jamfri. Pe nu 'nara cu m_unba_ubi rá noya Aju_u de rá hñ_aqui'a, nú'á ri japi ma'na da te yá jamfri gatho ya cu.

5 Nugui ga nehma ga øde gui ñah_u de ma'na ra hñ_aqui nú'a hinguí fadi. Pe ma'na dí ne ga øde gui ñah_u de rá noya Aju_a. Ngue'a nu'a tó'o manba rá noya Aju_a, ma'na ri muui nú'a ma que nú'a to'o ñ_a co 'nara hñ_aqui hinguí fadi. Xá hño to'o da ñ_a co 'nara hñ_aqui hinguí fadi, pe nú'b_u di 'b_ui to'o da 'ra'tsa nú'u ya noya de nú'a ra hñ_aqui'a, pa njab_u ma'na da te yá jamfri ya cu. 6 Zi cuh_u, nu'b_u nugui ga mab_u pa ga zo'ah_u co 'nara hñ_aqui nú'a hinguí pah_u, ¿te 'b_e da za gui pah_u njab_u? Nu'a ma'na xá hño pa gue'ah_u, ga u't'ah_u ngu nú'a xa 'ñutcagui Aju_a, ne ma'ra ya t'øt'e mahyoni gui pah_u, ne ga zo'ah_u de rá noya Aju_a, ne ma'ra ya hoga nt'udi.

7 Nuya 'bida ngu ra th_uza o ra arpa, 'b_u hinguí z_uni xá hño, nu'b_u ¿hanja da za da fadi te ma thuhu'a pei? 8 O nu'b_u ra corneta hinda ñ_a xá hño pa da t'umbabi ra seña ya soldado 'yo ja ra tuhni, ¿ha di badi'u te ra ora da m_udi da ntuhni? 9 Dí njah_ub_u nehe, 'b_u nuj_u hindí ñah_u ngu yá hñ_aqui nú'u to'o dí zofoh_u, hinda za da badi'u nú'a te dí mañh_u, ne hinte ri muui nú'a dí mañh_u. 10 De guecua ja ra ximhai xi ja ndunthi ya hñ_aqui, y cada 'na to'o pa_udi nú'u ya hñ_aqui'u, pa_udi xá hño te ma. 11 Nu'b_u nugui ga øde 'nara ja'i da ñ_a de ma'na ra hñ_aqui nú'a hindí pa_udi, nu'b_u pa guequi ga beni gue nú'a ra ja'i'a hingrá mengu, ngue'a hindí pa_udi nú'a ra hñ_aqui gra ña'a. Ne pa gue'a da beni gue hindrá mengu nehe, ngue'a nixi gue'a hinguí pa_udi nú'a te dí ma. 12 Dí pa_udi gue xi guí hoñh_u ya mfadi ne ra ts'edi nú'u ri unga ra Ma_a Nda_hi, hangue 'yøth_u ra ts'edi gui hoñh_u nú'u ya mfadi ne ra ts'edi nú'u da za da japi da te yá jamfri ya cu.

13 Hangue nu'a tó'o ñ_a de ma'na ra hñ_aqui nú'a

hingui fadi, dá 'yapabi Ajuá da umbabi ra mfađi pa da za da 'ra'tsi nú'a ma pa da fadi te ma. ¹⁴ Nu'b_u nugui dí apabi Ajuá co 'nara hñáqui nú'a hindí pađi, njab_u dí xocambeni Ajuá, pe hingui tsa ma'na dí te ma mfađi ngue'a nixi dí pađi nú'a dí ma. ¹⁵ Nu'bú, ¿te da za ga øth_u? Da za ga aph_u Ajuá co 'nara hñáqui nú'a hindí pa_h, pe nehe da za ga apabi_h Ajuá co ma hñáquisεhεh_u pa da zo ma mfenih_u xá hño nú'a dí mañh_u. Ga tutuabi_h Ajuá co 'nara hñáqui nú'a hindí pa_h, pe nehe ga tutuabi_h Ajuá co ma hñáquisεhεh_u pa da zo ma mfenih_u xá hño nú'a dí mañh_u. ¹⁶ Ngue'a 'b_u ga xocambeni_h Ajuá co nuya hñáqui hindí pa_h, nu'bú nu'a tó'o hingui øde nuya hñáqui' h_u hingui tsa da xocambeni Ajuá mahyεgui con guecj_u, ngue'a hingui pađi te rí bøni nú'a te dí mañh_u. ¹⁷ Nu'b_u dí xocambeni_h Ajuá njab_u, nujú dí mañh_u ra hño, pe nu' h_u tó'o øcagui_h hindí tetuah_u yá jamfri ngue'a hingui pađi te rí bøni nú'a dí mañh_u. ¹⁸ Nugui dí umba njamadi Ajuá ngue'a ma'na dí ñá ndunthi que gue'ah_u co ya hñáqui nú' h_u hingui fadi. ¹⁹ Pe de ja ya hmunts'i, ma'na xá hño ga mąnga cut'a ya noya de ma hñáqui pa da fadi te dí ma, pa njab_u da za ga utuabi ya cu de rá noya Ajuá, que ga mąnga 'ret'a 'mo ya noya de ma'na ra hñáqui hingui fadi ne hinda za da zo yá mfeni ni 'nara noya nú' h_u ya cu.

²⁰ Zi cuh_u, nuri mfenih_u odi nja ngu yá mfeni ya bałsi. Njah_u ha ngu ya zi bałsi hingui øt'a ya ts'oqui. Pe dá nja ndunthi ri mfenih_u ngu rí 'ñep'ah_u, ngue'a ya gyá dąnga ja'i_h. ²¹ Ajuá bi zofo ya ja'i de Israel co nuya ya noya xa t'ofu ja ra Maąca T'ofu ne ena njaua: "Ma ga

pehn'ah_ub_u 'raya ja'i hindya mengu pa da zo'ah_u de ma'na'ño ra hñ_aqui ngue'a hindri ñ_a ngu grí ñ_ah_u, pe masque njab_u hingui ma gui 'yøtcaguih_u ma ts'of_o." ²² Hangué nura ora dí ñ_ah_u co ya hñ_aqui hingui f_adi, gue'a ngu 'nara nt'udi pa nú'_u hingyá gamfri. Pe nura ora dí manbah_u rá noya Aju_a, dí umf_u ra ts'of_o de rá hm_ate Aju_a nú'_u to'o camfri, pe nu'_u tó'o hingui ne da gamfri, hingui ne nehe da hñ_anga nú'a ra ts'of_oa. ²³ Nu'b_u ja ri hmunts'ih_u gath_o'ih_u guí ñ_ah_u co ya hñ_aqui nú'_u hingui f_adi, nep_u da zøhø 'ra nú'_u hints'a di patua rá noya Aju_a, o da zøhø 'ra nú'_u hindya gamfri, ¿ha gue hinda 'ñena'_u gue xcá 'bε ri mfenih_u? ²⁴ Pe nu'b_u nú'_u dí muntsh_u ne dí manbah_u rá noya Aju_a ne da zøhø 'na hindra gamfri, o 'na hints'a di patua rá noya Aju_a, nu'b_u co nú'a da 'yøde di hma, da unse nguenda de yá ts'oqui. ²⁵ Nu'b_u nú'_u ya ja'i'_u da b_adi te gra 'm_ui yá coraso, ne nu'_u 'bestho da ndandiñ_ahmu ne da xøcambeni Aju_a. Nep_u nu'_u da 'ñeñ'a'ih_u, xi majuan_i Aju_a 'b_ui con gue'ah_u.

Beñ_u gui 'yøth_u gath_o xá hño ngu rí 'ñehe

²⁶ Nu'b_u zi cuh_u, ¿te da za gui 'yøth_u ora grí muntsh_u? 'Ra de gue'ah_u gui tuth_u ya jahñ_a, nu ma'ra de gue'ah_u gui nxahnateh_u, nu ma'ra de gue'ah_u gui mañh_u nú'a xa 'ñu't'ah_u Aju_a. Nu ma'ra de gue'ah_u gui ñ_ah_u de ya hñ_aqui nú'_u hingui f_adi, ha nu ma'ra de gue'ah_u gui mañh_u te rí bønga nú'_u ya noya'_u. 'Yøth_u gath_o pa ma'na da te ri jamfrih_u. ²⁷ Nu'b_u gui ñ_ah_u de ya hñ_aqui hingui f_adi, da za gui ñ_ah_u hønse yoho o hñu de gue'ah_u, pe 'rama'na gui ñ_ah_u, ne da 'm_uhni 'na nú'a to'o da 'ra'tsi pa da f_adi te rí bønga nú'_u ya noya'_u. ²⁸ Y

nu'b_u di jo'oni to'o da 'ra'tsa nú'u ya noya'u, nu'bú nú'u to'o ne da ñ_a de 'nara hñ_aqui hingui f_adi, odi ñ_a ja ra hmunts'i, ma'na xá hño dá ñ_aεui Aju_a.
 29 Y nú'u to'o manbabi rá noya Aju_a, dá ñ_a h_onse yoho o hñu, y nú'u to'o øde nú'a te mañ'u, dá hñuxa nt'øde xá hño pa da ba_{di} ua gue'a ma o hina. 30 O nu'b_u 'nara cu manbabi rá noya Aju_a, ne 'b_u Aju_a da umbabi ra mf_adi ma'na ra cu di 'b_uhni, nu'bú, nú'a to'o mi ñ_a ra m_udi, ya odi sigui da ñ_a, pa njab_u da za da ñ_a nehe nú'a ma'na ra cu. 31 Nu'u tó'o xa t'umba ra mf_adi pa da manbabi rá noya Aju_a, da za da manbabi, h_onse gue 'rama'na da ñ_a ha, pa njab_u gatho nú'u ya cu di øde da za da ba_{tua} xá hño rá noya Aju_a, ne ma'na da za da te yá jamfri. 32 Nu'a tó'o manba rá noya Aju_a, go pa_{di}ε ua rí 'ñepi da ñ_a o hina. 33 Ngue'a Aju_a ri ho ga øth_u ma hmunts'ih_u ngu rí 'ñehe, ne di o rá 'ñu nú'a ga øth_u.

Mahyoni ga øth_u ngu xa nzai øt'a ja yá hmunts'i gatho nú'u ma'ra ya cu. 34 Oguí hopabih_u ya 'behñ_a da 'mai ne da manba rá noya Aju_a ja ya hmunts'i, ngue'a pa gue'u otho ra nse_{qui} da 'yøt'a njab_u. Dá hñoga'ñøde ha, ngu m_anga rá ley Aju_a. 35 Nu'b_u ya 'behñ_a ne da 'yøt'a 'nara nt'ani, dá 'yamba yá dame ja yá nguse, ngue'a hini hne_{qui} xá hño 'b_u 'nara 'behñ_a da 'mai ne da ñ_a madetho de ja ra hmunts'i.

36 Bens_eh_u gue nurá noya Aju_a hingo pa gue'as_eh_u, ne hingo ja xa nex_p_u pa go gui 'yøt'as_eh_u nú'a guí neh_u. 37 Nu'b_u nu'ah_u xi maju_ani guí han_pah_u rá ts'edi ne rá mf_adi ra Ma_a Nd_ahi pa gui man_bah_u rá noya Aju_a, nu'bú ma gui pa_{di}h_u xá hño gue nuya noya dí op'ah_u go guehya 'raya h_manda xa 'be_pcagui ma Zidadah_u

ga xi'ah_u. ³⁸ Pe nu'a tó'o hinda ne da gamfri núna dí ma, nixi gue'a hinda ma da jamfri bi nú'a da ma nehe.

³⁹ Hangué ma zi cu'ih_u, 'yøth_u 'nara ts'edi pa gui manbah_u rá noya Ajuá, ne oguí haçuah_u nú'u ya cu ña de ya hñaqui nú'u hingui fadi. ⁴⁰ Ne 'yøth_u gatho xá hño ngu rí 'ñehe.

15

Ra Zidada Jesucristo bi yopa nte de ra du

¹ Ha nubyá zi cuh_u, dí ne ga yopa ben'ah_u de nú'a ra maça hoga noya ya stá xi'ah_u. Y nu'ah_u xcá hñanih_u ne xcá camfrih_u xá hño. ² Y po nuna ra hoga noya stá xi'ah_u, ya xcá mpøhøh_u. Hangué sigui gui camfrih_u, ngue'a hinda 'méditho nú'a ri jamfri xcá pe'tsh_u, ngue'a nú'a dá xi'ah_u gue'a majuani.

³ Nugui dá u't'ah_u ngu nú'a bi t'utcagui nehe. Nú'a ra nt'udi xi ra dangui dá u't'ah_u, dá xi'ah_u gue ra Zidada Jesucristo go gue'a bi du pa bi hñasca ma ts'oqui_u, ngu xqui nt'ofø ja ra Ndaxjua T'ofø gue njab_u mi ma da thogui'a. ⁴ Nehe dá xi'ah_u gue nu'a bi t'agui, pe rá hñupa'a bi yopa nte de ja ra du, ngu xqui nt'ofø nehe. ⁵ Ne 'mefa de ya xqui yopa nte'a de ja ra du, bi nth_uei ra cu Pedro pa bi hyandi. Nep_u 'mefa bi hyanda gatho nú'u ma'ra yá nxadi. ⁶ Y de gue'a, 'na'qui xqui munts'a thogui cat'a nthebe ya cu, y gatho'u bi hyandi nehe'a. Y ndunthi de gue'u tetho asta nú'ya dí op'a'ih_u, ha nu ma'ra ya xa du. ⁷ Nep_u 'mefa bi hyandi nehe ra zi cu Cobo. Nep_u gatho nú'u ma'ra ya apostol bi hyandi'a.

8 Y 'mɛfa de gatho'ɥ dá handi nehega, bi hnequi ja ma 'ñu'a, masque nugui ndrí nja ngu 'nara zi ñaxca b̄atsi. 9 Nú'ɥ ma'ra ya apostol xi ma'na ya d̄angui yá nsu de guecagui, ngue'a nugui, ni ts'ɥ hiní 'ñepcagui da t'engagui gue drá apostol, ngue'a xi stá ø'tua ra nts'o'm̄ɥi ya gamfri. 10 Pe nugui dí pađi gue Ajuá xi ra d̄angui rá hm̄ate pa guecagui, ngue'a nú'a ra 'm̄ɥi ndí pɛ'tsa ma'mɛt'o ya hinga gue'a dí pɛ'tsbya. Ngue'a Ajuá bi patca ma 'm̄ɥi ne bi 'racagui 'nara 'ra'yo 'm̄ɥi. Y nú'a bi 'yøt'e con guecagui hinxa 'mɛditho, ngue'a nugui ma'na stá mpɛfi de gue nú'ɥ ma'ra ya apostol. Pe hingo de ma ts'edisɛ stá øt'a nú'a ra 'bɛfi'a, nu Ajuá xi ra d̄angui rá hm̄ate con guequi, go gue'a xa 'yøt'a gatho nú'a ra 'bɛfi'a. 11 Nu'b̄ɥ nugui dí zo'ah̄ɥ o nú'ɥ ma'ra ya apostol, guet'a ra noya dí mañhe mahyɛgui, ne go guet'a xcá camfrih̄ɥ.

Ma da yopa nte nú'ɥ xa du

12 Nuje stá xi'ahe gue ra Zidada Jesucristo bi yopa nte de ja ra du. Nu'bú, ¿hanja 'ra de gue'ah̄ɥ guí eñh̄ɥ gue ya hinda za da yopa nte nú'ɥ tu? 13 Nu'b̄ɥ hinda za da yopa nte ma'na'qui nú'ɥ tu ngu guí mañh̄ɥ, nu'bú nixi ra Zidada Jesucristo hinxa yopa ntehm̄a 'b̄ɥ. 14 Y nu'b̄ɥ hinxa yopa nte ma zi Hmuh̄ɥ ra Jesucristo, nu'bú hinte dri muuihma nú'a dí u't'ahe, nixi hinte dri muui nú'a xcá camfrih̄ɥ 'b̄ɥ. 15 Nu'b̄ɥ hinda za da yopa nte nú'ɥ tu, nu'bú hingue majuañi nú'a gra mañmañhe de nú'a xa 'yøt'a Ajuá. Nuje dí mañhe nú'a majuañi gue Ajuá bi 'yøt'e pa bi yopa nte ma Zidadah̄ɥ ra Jesucristo de ja ra du, pe 'b̄ɥ hinga majuañi gue Ajuá ri japi da yopa nte nú'ɥ xa du, nu'bú

njab_u hinxa japi xa yopa ntehma_a ra Zidada Jesucristo. ¹⁶ Nu'b_u nú'_u xa du hinda ma da yopa nte, nu'b_u nixi nuse_e ra Zidada Jesucristo hinxa yopa ntehma_a 'b_u. ¹⁷ Nu'b_u Aju_a hinxa japi xa yopa nte ma zi Hmuh_u ra Jesucristo de ja ra du, nu'b_u nuri jamfrih_u hinte dri muuihma_a, ne gri duda ri ts'oquih_u nehe. ¹⁸ Nu'b_u di njahma_b_u, nu'b_u gatho nú'_u xa du masque xa gamfri ma zi Hmuh_u ra Jesucristo, nu'_u xa 'mɛdihma_a. ¹⁹ Nu'b_u nsøctho núbya dí teh_uua ja ra ximhai dí tø'mh_u ya hño da 'racj_u ra Zidada Jesucristo, ne nurá ñoho ra te ya hinte dí tø'mh_u ga hañh_u de gue'a_a, nu'b_u nuj_u xi dyá huecateh_u de gatho ya ja'i ngue'a_a hinte dí tø'mh_u.

²⁰ Pe nu'a_a xi majua_{ni}, nura Zidada Jesucristo bi yopa nte de ja ra du, ne go gue'a_a xi rá m_udi bi nuhu de gatho nú'_u xa du. ²¹ Po rá ts'oqui 'natho ra 'ñøhø, hangue gatho ya ja'i pɛ'tsi te da du. Pe 'natho ra 'ñøhø nehe nú'a_a to'o bi 'yøt'e pa da yopa nte ma'na'qui nú'_u tu. ²² Ngue'a_a nuj_u yá b_atsiguih_u ra Adá, hangue dí tuh_u nehe ngu bi du'a_a, ngue'a_a por nú'a_a ra ts'oqui bi 'yøt'e'a_a hangue bi nja ra du. Pe nubya ya drí 'nathoh_u co ma zi Hmuh_u ra Jesucristo, hangue ma ga yopa ntehma_a nehe ngu bi nja'a_a. ²³ Ma zi Hmuh_u ra Jesucristo go gue'a_a xi rá m_udi bi yopa nte de gatho, ngu xqui 'yɛ'mba Aju_a. Nep_u núj_u stá camfrih_u'a, nu stua yopa pengui'a_a ma ga yopa ntehma_a nehe 'mɛfa con gatho nú'_u ma'ra xa gamfri. Go gue'a_a xa 'yɛ'mba Aju_a nehe. ²⁴ Y de gue'a_a ma da nja ra ngaxhmai, nu sta uadi ma zi Hmuh_u ra Jesucristo da huatua yá hmanda gatho nú'_u ri nd_a ne gatho yá nsu'_u ne yá ts'ɛdi'_u. Numa zi Hmuh_u ra Jesucristo ma da nd_a, nep_u da yopa

'yent'ua ja rá 'yε Ajuā rá Dada ma'na'qui nú'a ra hmanda xqui t'ent'ua ja rá 'yε. ²⁵ Ngue'a numa Zidadah ra Jesucristo pε'tsi ma da nda asta hinda hyandi gue ya xi bi ntate de gatho yá ncontra. ²⁶ Y nu'a rá ngats'i ra ncontra ma dra huati, go gue'a ra du. ²⁷ Ja ra Maca T'ofu mā gue Ajuā bi 'yent'ua ja rá 'yε ma zi Hmuh ra Jesucristo gatho nú'a te ja ne nú'u 'bui nuni mahets'i ne nuua ja ra ximhai. Pe nu hab ena gue gatho bi t'ent'ua ja rá 'yε, dí pah gue Ajuā ra Dada hingui 'bui de ja rá hmanda ma zi Hmuh ra Jesu, ngue'a nura Dada go xa umbabi ra ts'edi'a. ²⁸ Y nu sta uadi da ntate ra Zidada Jesu de gatho ya hmanda, nu'bú nu'á ma da 'múi nehe ja rá hmanda rá Dada nú'a to'o xa 'yent'ua ja rá 'yε gatho nú'a te ja ne nú'u 'bui, pa njab Ajuā ra Dada go gue'a ma da manda gatho.

²⁹ Nu'bui hinda yopa nte nú'u xa du ngu guí mañh, nu'bú ¿pa te ri nxistehe 'ra por nú'u xa du? 'Bui xi majuaní hingui tsa da yopa nte nú'u tu, nu'bú ¿hanja 'ra ri nxistehe por gue'u?

³⁰ Nuje nu'araza ra ora da za ga thamfrihe ga thohé 'nara ts'othogui. Pe nu'bui hinda yopa nte nú'u tu, nu'bú hinte ri muui gra 'yohe njab. ³¹ Nugui xi majuaní hyastho thongagui pa da thogui. Dí xi'ah njab zi cuh ngue'a dí padi gue xi guí camfrih xa hño ma zi Hmuh ra Jesucristo. ³² Xi stá ntun'be nuya ts'oja'i de guecua Efeso. Ha nu'bui stá ø't'a njab pa ma hñose de guecua ja ra ximhai, xi'bui xa hyogaguihma, nu'bú ¿te dí tahaga 'bui hinda yopa nte nú'u tu? Nu'bú, ma'na xa hño ga ena ngu enga 'ra: “Ma ga ñuñh ne ma ga ntsitheh, cab rixudi ndamaní ma ga tuh.”

³³ Oxqui hophu to'o da hya'ahu, ngue'a nu'a tó'o da ntsixui ya ts'oja'i, da japi da nts'oqui nehe. ³⁴ Xi da pɛ'tshu 'nara hoga mfeni xá hño ngu rí 'ñehe. 'Yohu xá hño, oguí øthu ya ts'oqui. Dí ma njabu ngue'a 'ra de gue'ahu nixi xcá camfrihu Ajuá. Dí xi'ahu njaua pa xama da nja ri tsahu de nú'a guí øthu.

Hanja ma da yopa nte nú'u xa du

³⁵ Tsa 'ra de gue'ahu guí 'ñeñhu: Nú'u xa du, ¿hanja da za da yopa nte? ¿Tengu nú'a ra ndo'yo da mɛ'tsi'u 'bu? ³⁶ Pøde nu'ahu otho ri mfenihu. ¿Ha gue hinguí pahu gue nú'a ra nda guí pothu, mahyoni 'mɛ'to da 'ya, nepu ja da c'onts'a nú'a ra 'ra'yo 'bai gá ndapo? ³⁷ Ora guí pothu ra trigo o ma'na ra nda, nú'a guí pothu gue'a 'nara ndatho, pe nu sta c'onts'i ya dra ndapo. ³⁸ Pe nu Ajuá go gue'a ri japi da nte nú'a guí pothu ne ri umbabi rá 'bai cada 'nara nda ngu nú'a xa 'yɛ'mbi. ³⁹ Njabu nehe numa ngøhu hinga mahyɛgui ngu yá ngø ya mbo'ni, y 'na'ño yá ngø ya ts'intsu nehe. Y ya hua 'na'ño nehe yá ngø'u. ⁴⁰ Njabu nehe nú'u bí 'bu mahets'i 'na'ño yá 'bai, ha núju dí 'buhua ja ra ximhai 'na'ño ma 'baihu con gue'u, y 'rama'na'ño yá hotho'u con guecu. ⁴¹ Nehe nura hyadi 'na'ño rá ñot'i, ha nura zana 'na'ño rá ñot'i nehe. Nehe 'na'ño yá ñot'i ya tsø, ne cada 'na de gue'u 'rama'na'ño gra yot'i'u. ⁴² Nehe ma ga njahubu nu xcrá yopa ntehu de ja ra du. Numa ndo'yo dí hahu bya ma da nt'agui ja ra hai ne da 'ya, pe de gue'a nura ndo'yo'a ma da yopa nte ma'ra'yo y ya hinhya'mu ma da du. ⁴³ Nubyá hini hnequi xá nsunda nuna ma ndo'yohu ma da nt'agui, pe

nu sta yopa nte ma'ra'yo ha, ma da hnequi xi strá nsunda. Nuna ma ndo'yoh_u hingui ja rá ts'edi ma da nt'agui, pe nu sta yopa nte ma'ra'yo, ya di ja rá ts'edi. ⁴⁴ Ma da du nuna ma ndo'yo dí ha_hu_ubya, pe nu xcrá yopa nte_u ma ga pe'tsh_u ma'na'ño ma ndo'yoh_u. Nubya dí ha_hu_u nuna ndo'yo ngue'a dí 'b_uh_uua ja ra ximhai, pe nu xcrá yopa nte_u ma ga pe'tsh_u ma'na ra ndo'yo ngue'a ma ga 'b_uh_uni mahets'i.

⁴⁵ Xa nt'ofu ja ra Ma_uca T'ofu ne ena njaua: Nú'a ra m_udi 'ñøhø go gue'a ra Adá, nú'á Aju_u bi umbabi rá te, y 'mefa bi zøhø ma'na ra 'ñøhø mi ngu ra Adá, pe nuse'a umba ra 'ra'yo te ya ja'i, y go gue'a ma Zidadah_u ra Jesucristo. ⁴⁶ 'Met'o bi t'acj_u 'nara ndo'yo de guecua ja ra ximhai, nep_u 'mefa ma dí t'acj_u 'nama 'ra'yo ndo'yoh_u nuni mahets'i. ⁴⁷ Nu'a xi ra m_udi 'ñøhø bi 'm_ui, Aju_u bi hyoqui de guecua ja ra ximhai dega hai, ha nu'a rá ñoho ra 'ñøhø bi nja'iu_u ngu ra Adá, nu'á bá ehe de mahets'i. ⁴⁸ Ngu bi nja ra Adá bi thoqui dega hai nuua ja ra ximhai, necj_u nehe drí nhyaxh_u'a. Ha nura Zidada ra mengu mahets'i, hangue necj_u ma grá menguh_uni ne ma grá hñ_u'tsuah_u rá 'bai'a. ⁴⁹ Njab_u ngu drí hñ_u'ats'ih_ubya ngu rá 'bai ra Adá xa thoqui dega hai, njab_u nehe ma grá hñ_u'ats'ih_u ngu rá 'bai ma Zidadah_u nú'a bí 'b_ui mahets'i.

⁵⁰ Dí xi'ah_u zi cuh_u gue hinda za ga c_uth_u nuni mahets'i hab_u bí manda Aju_u co nuna ma jih_u ne nuna ma ndo'yoh_u dí ha_hu_ubya. Ngue'a nuna ndo'yo dí ha_hu_ubya ma da nhyai ne hingui tsa da nte pa nz_uantho. ⁵¹ Nubya ma ga xi'ah_u nú'a bi xica Aju_u ne hinxcá p_uth_u, gue hinga gatho ya ja'i de ra ximhai ma da du, pe gatho mahyεgui ma dra

patca ma 'baih_u. ⁵² Masεctho ma da njab_u, ngu 'na ts'ant'i ma dah_u, nú'a ra ora sta 'bε ra trompeta de Ajuā de rá ngats'i ra ximhai. Nu stí nt'ode nú'a ra trompeta'a gatho nú'u ya cu xa du ante da yopa 'ñehε ma Zidadah_u ra Jesu, ma da yopa nte'u co 'nara 'ra'yo ndo'yo nú'a hinhya'm_u ma da nts'oqui. Y núju gra 'buth_uua ja ra ximhai, 'bestho ra ora'a da mpadi ma 'baih_u nehe. ⁵³ Ngue'a mahyoni da mpadi nuna ma ndo'yo dí hāh_u ma da nhyai, pa ga pε'tsh_u 'nara ndo'yo nú'a hinhya'm_u da nts'oqui. Ha nuna ma ndo'yo dí hāh_u núna ma da du, mahyoni da mpadi co ma'na ra ndo'yo nú'a hinhya'm_u da du. ⁵⁴ Ha nu stí njab_u ma ndo'yoh_u da mpadi co ma'na ra ndo'yo nú'a hinhya'm_u da nts'oqui ne hinhya'm_u da du, nu'b_u ma da nja ngu nú'a huxa ja ra Māca T'ofō hab_u ena njaua: “Nura du bi 'bεdi ne bi nhuati pa nzantho.” ⁵⁵ Ne ena: “¿Hab_u jabya rá ts'edi ra du? ¿Hab_u jabya gatho nú'a mi øt'e?” ⁵⁶ Ra ts'oqui go gue'a ri jacju ga tuh_u, ne ra ndaxjua ley go gue'a ri umba ra ts'edi ra ts'oqui. ⁵⁷ Pe nubyá, ga umf_u njamādi Ajuā ngue'a numa Zidadah_u ra Jesucristo go gue'a bi 'yøt'e pa dá tapabih_u ra du.

⁵⁸ Hangue nubyá, ma zi hmāca cu'ih_u, xi da camfrih_u xá hño con gatho ri mñih_u. Xi da mpefih_u nzantho ja rá 'bεfi ma Zidadah_u, ngue'a nu'ah_u ya guí pāh_u gue hinda ma da 'mεditho gatho nú'a ra 'bεfi xa 'racju'a pa ga pεfih_u.

16

Ra mfats'i hmunts'i pa ma'ra ya gamfri

1 Nubya ma ga xi'ah_u de nú'a ra mfats'i guí muntsh_u pa guí pempah_u ya cu me Jerusale. 'Yøth_u nehe ngu nú'a stá 'bepa ya cu me Galacia da 'yøt'e. 2 Tat'a domingo cada 'na de gue'ah_u 'uecj_u 'na tui nú'a xcá tahah_u, ngu nú'a rá ndunthi bi 'ra'ah_u Ajuá. Ne gui haxh_u ja ra nija pa ja da hmunts'ini, pa njab_u nu xcrá mab_u hingue ja ra ora'a guí munts'a ri mfats'ih_u. 3 Ne de ante ga mab_u, dí ne gui huanh_u 'raya cu pa nu xcrá tsømb_u ga umbabi'ü 'nara he'mi pa da hñá'tsua nú'ü ya cu me Jerusale nú'ü to'o ma dua ts'ocua nú'a ra mfats'i'a. 4 Ha nu'b_u ga handi gue xá hño ga ma nehe, ga me'be'ü.

Ra apostol Pablo ri hñoqui pa da ma dua c'a'tsa ya gamfri

5 Stá beni nehe ga ma ga c'a'tsa ya cu nuni Macedonia, hangue 'mæt'o ma ga 'rani de guehni. 6 Stá beni ga 'bui con gue'ah_u ndunthi ya pa, y 'b_u da zahmá, ga 'bui con gue'ah_u asta hinda thogui ya pa de ya tsɛ, nep_u de gue'a da za gui faxcah_u ne gui nexcaguih_u nu hab_u grá ma. 7 Núbya xcrá mab_u, hindí ne hønse ga hant'a'ih_u ne 'bestho ga thogui. Nu'a dí ne, ga 'bui con gue'ah_u 'raya pa 'b_u njab_u rá paha ra Zidada. 8 Pe ma ga cohi de guecua Efeso asta da zø ra pa de ra Pentecosté. 9 Ngue'a nu de guecua xi xa xogui ya gosthi pa ga manbabi rá noya Ajuá, ne ndunthi ya xa gamfri. Pe nehe 'bui ndunthi ya ncontra.

10 Ne nu'a dí xi'ah_u, nu sta zømb_u ra cu Timu, suh_u xá hño pa da 'müi te rá 'ñentho ne hinda du rá müi, ngue'a ne'a pɛpabi Ajuá ngu dí pɛpabi nehe.

11 Hangue por gue'a oxqui ma grí 'ñenithoh_u de

gue'a. Y nu stua pengui'a, bá nets'ih_u co ra johya pa da 'ñe da c'ascagui ma'na'qui, ngue'a nugui dí tø'mi da zøhø'a co nú'u ma'ra ya cu ma dua 'ñoui.

¹² Ha nura zi cu Polo xi stá bantebi da mab_u ne da mēui núy_u ma'ra ya cu dua tsøñ'ah_u. Pe hinxa ne xa mab_u. Bi xiqui gue ma da mab_u da c'a'ts'ah_u nú'a ra pa'a da nja rá luga.

Ra nzenjua pēhna ra apostol Pablo mi uadi ra carta

¹³ Xi da nsuh_u de yá ts'o'bēfi ra ts'onðahi, ne xi da pē'tsh_u 'nara jamfri. Oxqui tsuh_u nú'u to'o ri utsa'ih_u, 'yøth_u ra ts'edi pa gui 'yøth_u nú'a xá hño.

¹⁴ Gatho nú'a gui 'yøth_u, 'yøth_u co ra hmäte.

¹⁵ Zi cuh_u, ya guí pah_u gue nura zi cu Teba ne con gatho yá ja'i de rá ngu, go gue'u xi ya mudi gamfri de guep_u Acaya. Ne guí pah_u gue nú'u de yá pahase xa 'mūi pa da maxa ya cu. ¹⁶ Dí bante'ih_u gui 'yøteh_u nú'u ya zi cu'u, ne nú'u ma'ra to'o pēpabi Ajuā ngu'u. 'Yøteh_u nehe nú'u ma'ra to'o fax'ah_u ja rá 'bēfi Ajuā ne gatho nú'u to'o pēpabi'a. ¹⁷ Xi drí johya ngue'a bi zøhø de guecua ra cu Teba ne ra cu Nato ne ra cu Acaico, ngue'a xa 'yøtcagui nú'a hinxa za xcá øth_u. ¹⁸ Nuy_u ya cuy_u xi bi hñubga ma mūi ngu xa hñup'a ri mūih_u nehe. Numansuh_u nuya cuy_u ngue'a go guehy_u 'rayá hoga mēfi Ajuā.

¹⁹ Nuya cu de guecua Asia ri fat'ajua'ih_u. Nehe ra zi cu Aquila ne ra zi nju Prisila xi pēhn'ah_u ndunthi ra nzenjua, nú'ah_u guí 'būh_u co ra Zidada ngu nja nehe'u. Nehe pēhn'ah_u ndunthi ra nzenjua nú'u ya cu ri munts'i ja yá ngu'u. ²⁰ Ne ri fat'ajua'ih_u gatho ya cu de guecua. Ne nzenjuah_u 'na ngu ma'na co 'nara nthūfi dega hmäte.

²¹ Nugui drá Pablo, de ma 'yεε dí op'a'ih_u nuna nzenjua.

²² Nehe dí xi'ah_u, nu'u tó'o hini mađi ma Zidadah_u ra Jesucristo, dá t'eqe pa da zutua rá cue Ajuā. Ra Zidada ya ma da zøhø.

²³ Y nubyá, ma Zidadah_u ra Jesucristo da max'a'ih_u. ²⁴ Dí pēhn'ah_u ma hm̄ate de ja rá thuhu ma Zidadah_u ra Jesucristo. Njab_u gue'a.

Ra 'Ra'yo Testamento
New Testament in Otomi, Mezquital (MX:ote:Otomi,
Mezquital)

copyright © 2008 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Otomi, Mezquital

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Otomi, Mezquital

ote

Mexico

Copyright Information

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Otomi, Mezquital

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files dated 29 Jan 2022

c6437f19-566b-5232-8b2a-5c88e5a5622b